



Fremsat den 6. oktober 2021 af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund¹⁾

(Stop for efterforskning og indvinding af kulbrinter efter 2050, stop for nye udbudsrunder, indskrænkning af olie- og gasområdet m.v.)

§ 1

I lov om anvendelse af Danmarks undergrund, jf. lovbekendtgørelse nr. 1533 af 16. december 2019, som ændret ved § 8 i lov nr. 883 af 12. maj 2021, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel ændres »L 20, side 7, som ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193« til: »L 20, side 7, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2019/1010/EU af 5. juni 2019 om tilpasning af rapporteringsforpligtelser inden for miljølovgivning og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 166/2006 og (EU) nr. 995/2010, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/49/EF, 2004/35/EF, 2007/2/EF, 2009/147/EF og 2010/63/EU, Rådets forordning (EF) nr. 338/97 og (EF) nr. 2173/2005, og Rådets direktiv 86/278/EØF, EU-Tidende 2019, nr. L 170, side 115«.

2. I § 3, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Tilladelsen kan uanset *stk. 1* ikke meddeles for et tidsrum, der strækker sig ud over den i § 13, *stk. 6*, fastsatte dato.«

3. I § 7, *1. pkt.*, indsættes efter »omfattet af tilladelsen«: », jf. dog § 13, *stk. 6*«.

4. I § 12, *stk. 1*, ændres »litra a-d« til: »litra a-b«, og *litra a* og *c* ophæves. *Litra b* og *d* bliver herefter *litra a* og *b*.

5. I § 12, *stk. 1, litra b, 1. pkt.*, der bliver *litra a, 1. pkt.*, ændres »Såfremt en ansøgning om meddelelse af tilladelse til et område er indgivet uden forudgående indkaldelse i henhold til *litra a*« til: »Såfremt der indgives ansøgning om meddelelse af tilladelse til et område«, og i 3. *pkt.* ændres »de i *litra a* og *b, 1. og 2. pkt.*, nævnte meddelelser« til: »den i 1. *pkt.* nævnte meddelelse«.

6. I § 12, *stk. 1, litra d, 1. pkt.*, der bliver *litra b, 1. pkt.*, ændres »procedurene i *litra a-c*« til: »proceduren i *litra a*«.

7. I § 12, *stk. 2, 1. pkt.*, udgår » eller *b*, eller bekendtgørelse i henhold til *litra c* udstedes«, og § 12, *stk. 2, 2. pkt.* ophæves.

8. I § 12, *stk. 3*, ændres »de i *stk. 1, litra a* og *b* omhandlede procedurer« til: »den i *stk. 1, litra a*, omhandlede procedure«.

9. § 12, *stk. 4*, ophæves.

10. I § 13, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »ad gangen«: », jf. dog *stk. 6*«.

11. I § 13, *stk. 2, 3. pkt.*, ændres »og højst for et tidsrum af 30 år« til: »og ikke længere end til den i *stk. 6* fastsatte dato«.

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF af 30. maj 1994 om betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter, EF-Tidende 1994, nr. L 164, side 3, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2018/1999/EU af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013, EU-Tidende 2018, nr. L 328, side 1.

12. I § 13, stk. 3, 3. pkt., ændres »dog højst i 30 år« til: »dog ikke længere end til den i stk. 6 fastsatte dato«.

13. I § 13, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »herfor«: », jf. dog stk. 6«.

14. I § 13, stk. 5, indsættes efter »nævnte«: », jf. dog stk. 6«.

15. I § 13 indsættes som *stk. 6* og *7*:

»*Stk. 6.* Tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter kan ikke meddeles eller forlænges længere end til den 31. december 2050.

Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan indgå aftale om opgivelse af tilladelsen med rettighedshavere, der ved opfyldelse af de i henhold til stk. 1 fastsatte vilkår har ret til forlængelse af tilladelsen med henblik på indvinding ud over datoen fastsat i stk. 6.«

16. *Bilag 1* affattes som bilag 1 til denne lov.

§ 2

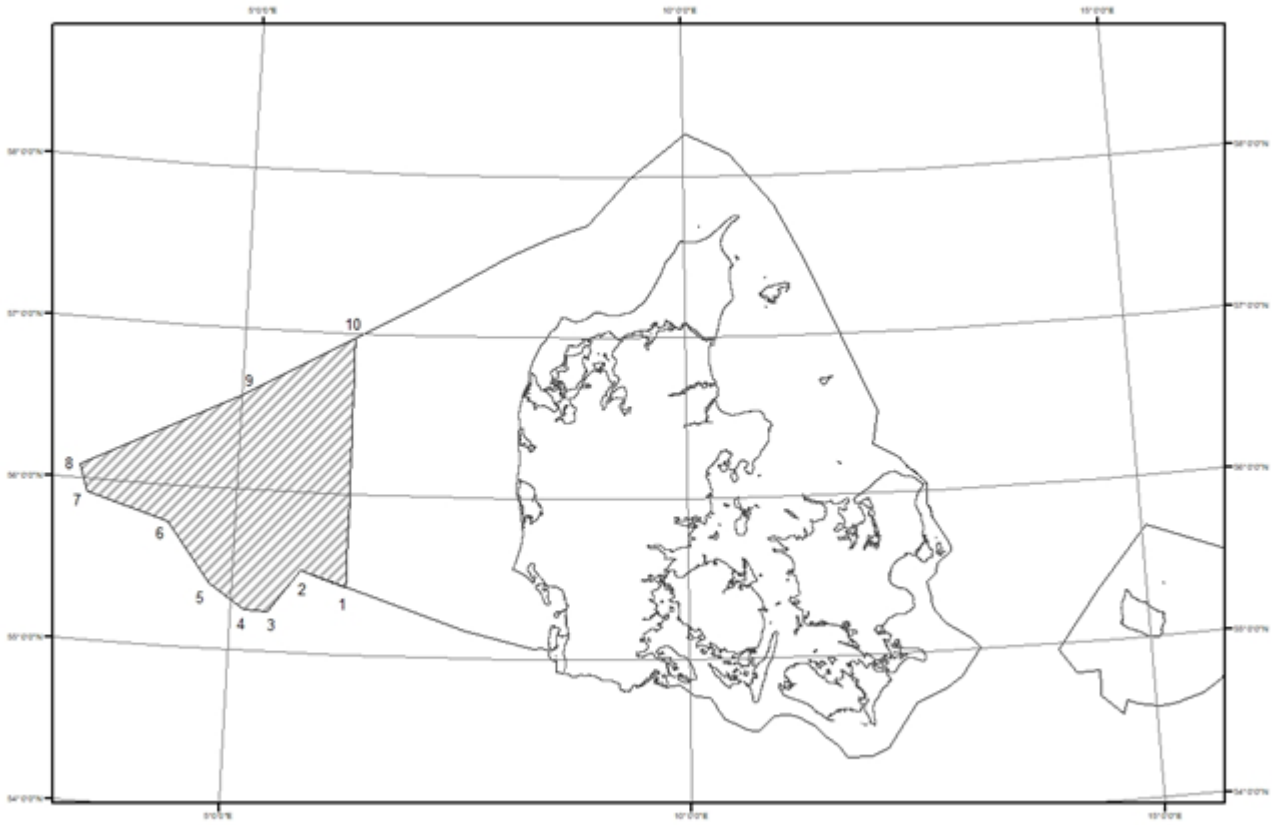
Loven træder i kraft den 1. januar 2022.

Bilag 1**Afgrænsning af det geografiske område for udstedelse af kulbrintetilladelser, jf. § 3, stk. 2, og § 5, stk. 1, 2. pkt.**

Det geografiske område for udstedelse af kulbrintetilladelser, jf. § 3, stk. 2, og § 5, stk. 1, 2. pkt., afgrænses med rette geodætiske linjer mellem punkterne 1-10 angivet nedenfor. Koordinaterne til punkterne 1-10 er angivet i European Datum 1950.

1. 55 grader 25 minutter 08,916 sekunder N 06 grader 15 minutter 00,0 sekunder Ø
2. 55 grader 30 minutter 40,3 sekunder N 05 grader 45 minutter 00,0 sekunder Ø
3. 55 grader 15 minutter 00,0 sekunder N 05 grader 24 minutter 12,0 sekunder Ø
4. 55 grader 15 minutter 00,0 sekunder N 05 grader 09 minutter 00,0 sekunder Ø
5. 55 grader 24 minutter 15,0 sekunder N 04 grader 45 minutter 00,0 sekunder Ø
6. 55 grader 46 minutter 21,8 sekunder N 04 grader 15 minutter 00,0 sekunder Ø
7. 55 grader 55 minutter 09,4 sekunder N 03 grader 21 minutter 00,0 sekunder Ø
8. 56 grader 05 minutter 12,0 sekunder N 03 grader 15 minutter 00,0 sekunder Ø
9. 56 grader 35 minutter 30,0 sekunder N 05 grader 02 minutter 00,0 sekunder Ø
10. 56 grader 58 minutter 11,897 sekunder N 06 grader 15 minutter 00,0 sekunder Ø

Afgrænsningen er gengivet på kortskitsen nedenfor. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem den koordinatmæssige afgrænsning angivet ovenfor og kortskitsen, finder den koordinatmæssige afgrænsning anvendelse.



Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Hovedpunkter i lovforslaget
 - 2.1 Stop for efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark efter den 31. december 2050
 - 2.1.1 Gældende ret
 - 2.1.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2 Etablering af hjemmel til at indgå frivillig aftale om opgivelse af efterforskningstilladelser
 - 2.2.1 Gældende ret
 - 2.2.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3 Stop for udbudsrunder og Åben Dør-ordningen
 - 2.3.1 Gældende ret
 - 2.3.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4 Indskrænkning af området for efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark frem mod 2050
 - 2.4.1 Gældende ret
 - 2.4.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.5 Tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark
 - 2.5.1 Gældende ret
 - 2.5.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Konsekvenser for FN's verdensmål
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
 - 4.1 Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser
 - 4.2 Indtægter fra refusion og gebyrer
 - 4.3 Implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
 - 7.1 Globale konsekvenser
 - 7.2 Nationale konsekvenser/udledninger
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget gennemfører dele af den politiske aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om fremtiden for olie- og gasindvinding i Nordsøen af 3. december 2020 (herefter Nordsøaftale 2020). Aftalen understøtter, at Danmark skal være et klimaneutralt land i 2050. Der indføres en slutdato den 31. december 2050, hvorefter efterforskning og indvinding af olie og gas (kulbrinter) ikke vil kunne finde sted i Danmark. Samtidig lukkes det nuværende Åben Dør-område i Nordsøen mellem den jyske vestkyst og det såkaldte olie- og gasområde vest for 6 grader 15 minutter østlig længde. Der vil derfor fremover alene kunne efterforskes og indvindes kulbrinter i olie- og gasområdet i Nordsøen. Det sikres desuden, at der er stabile rammevilkår for sektoren frem mod 2050, hvilket understøtter fortsatte investeringer, skatteindtægter, udvikling og beskæftigelse.

Efter den gældende lov om anvendelse af Danmarks undergrund (herefter undergrundsloven) jf. lovbekendtgørelse nr. 1533 af 16. december 2019, som ændret ved § 8 i lov nr. 883 af 12. maj 2021, kan klima-, energi- og forsyningsministeren meddele tilladelse til efterforskning og indvinding af råstoffer, herunder kulbrinter. Meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter er omfattet af Europaparlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF af 30. maj 1994 om betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter, EF-Tidende 1994, nr. L 164, side 3 (herefter koncessionsdirektivet). Hverken dansk ret eller EU-retten forpligter til at meddele tilladelser, og et stop for meddelelse af tilladelser vil derfor kunne effektueres i forbindelse med en generel praksisændring. For at sikre, at det ikke er op til den til enhver tid siddende regering at beslutte om og i hvilket omfang, der skal meddeles tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter, ønsker regeringen og de øvrige af-

taleparter at dele af aftalen gennemføres ved lov. Slutdatoen og indskrænkningen af, hvor der kan meddeles tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter frem mod den 31. december 2050 omfatter tillige tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter i det pågældende område.

Det foreslås desuden, at undergrundsloven ændres, så klima-, energi- og forsyningsministeren får mulighed for at indgå en frivillig aftale med rettighedshavere til tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter om opgivelse af tilladelsen, hvis rettighedshaver måtte blive markant berørt af den foreslåede slutdato i 2050. Dette omfatter i praksis alene tilladelser, der er i efterforskningsfasen, og som ved fund af kulbrinter der kan indvindes kommercielt, har ret til forlængelse ud over den foreslåede slutdato i 2050. Dette sker for at sikre, at slutdatoen kan føres ud i livet så smidigt som muligt, og vil medføre, at rettighedshaver opgiver alle rettigheder til efterforskning og eventuel senere indvinding mod ophævelse af de arbejdsforpligtelser, der følger af tilladelsen.

Det foreslås endelig, at undergrundsloven ændres, så den til enhver tid siddende regering ikke længere vil kunne tage initiativ til meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter. Som konsekvens heraf foreslås det, at muligheden for at indkalde ansøgninger om tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter ved de såkaldte udbudsrunder, samt muligheden for at anvende eller etablere en såkaldt Åben Dør-ordning, fjernes fra loven. Der vil fremover alene kunne meddeles tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter som led i en såkaldt minirunde, dvs. en udbudsrunde for et specifikt område, initieret af en uopfordret ansøgning, eller som en såkaldt naboblok-tilladelse, dvs. en tilladelse meddelt til en rettighedshaver til et tilstødende område, i olie- og gasområdet i den vestlige del af Nordsøen. Igangsættelse af såvel minirunde- som naboblokproceduren kræver, at ministeren indledningsvis modtager en uopfordret ansøgning.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1 Stop for efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark efter den 31. december 2050

2.1.1 Gældende ret

Undergrundsloven regulerer tildeling af tilladelser til efterforskning og indvinding af råstoffer i Danmark. Efter undergrundslovens § 5, stk. 1, kan klima-, energi-, forsyningsministeren meddele tilladelse med eneret til efterforskning og indvinding af råstoffer for et nærmere bestemt område på nærmere fastsatte vilkår. Tilladelser efter undergrundslovens § 5, stk. 1, kan i henhold til lovens § 1, stk. 2, nr. 1, omfatte et eller flere råstoffer, der ikke har været undergivet privatøkonomisk udnyttelse før den 23. februar 1932, hvor den første undergrundslov trådte i kraft. Dette omfatter bl.a. tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter.

Længden af enerettstilladelser efter undergrundslovens § 5 er

reguleret i undergrundslovens § 7, hvorefter tilladelser efter § 5 til efterforskning og indvinding af råstoffer meddeles for et tidsrum, der fastsættes under hensyn til arten af det eller de råstoffer, der er omfattet af tilladelsen. Tidsrummet kan ikke overstige 50 år.

Længden af enerettstilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter er desuden reguleret i undergrundslovens § 13.

Tilladelser til efterforskning af kulbrinter meddeles som udgangspunkt for en periode af 6 år med mulighed for forlængelse med indtil 4 år ad gangen, dog kun undtagelsesvis over 10 år, jf. undergrundslovens § 13, stk. 1.

Det fremgår af undergrundslovens § 13, stk. 2, at en rettighedshaver har ret til at få forlænget sin tilladelse med henblik på indvinding, hvis de i tilladelsen fastsatte vilkår herfor er opfyldt. Det fremgår af § 13, stk. 2, 3. pkt., at tilladelsen kun kan forlænges for de dele af området, der omfatter kommercielt indvindelige forekomster, som agtes indvundet, og højst for et tidsrum af 30 år. Bestemmelsen i stk. 2 sikrer, at tilladelser vedrørende kulbrinter kun meddeles som kombinerede efterforsknings- og indvindingstilladelser. Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 13, at dette er begrundet i "(...) at virksomheder næppe kan forventes at investere de betydelige beløb, der er nødvendige for at gennemføre dybe efterforskningsboringer og andre lignende stærkt udgiftskrævende foranstaltninger, medmindre de på forhånd er sikret ret til indvinding af eventuelle fund og kender de økonomiske vilkår, der vil gælde for en sådan indvinding.", jf. Folketingstidende 1980-81, tillæg A, spalte 7486.

Efter den gældende undergrundslovs § 13, stk. 3, kan klima-, energi- og forsyningsministeren, når ressourcemæssige, økonomiske eller samfundsmæssige hensyn gør det påkrævet, pålægge en rettighedshaver efter undergrundsloven, at indsende en fyldestgørende plan for indvindingsforanstaltninger m.m. efter § 10 for en forekomst, der må anses for kommercielt indvindelig. Efter godkendelse af planen kan klima-, energi- og forsyningsministeren pålægge rettighedshaveren at iværksætte indvinding. Samtidig forlænges tilladelsen med henblik på indvinding for den del af området, der omfatter forekomsten, dog højst i 30 år. Bestemmelsen giver klima-, energi- og forsyningsministeren adgang til, hvor en tilladelse er i efterforskningsfasen, at pålægge rettighedshaver at udnytte en forekomst, der på grundlag af udførte undersøgelser må anses for kommercielt indvindelig.

Det følger af undergrundslovens § 13, stk. 4, at det tidsrum for indvinding, der er fastsat i medfør af § 13, stk. 2 og 3, eller i den pågældende tilladelse, kan forlænges, når særlige omstændigheder taler herfor. Af bestemmelsens forarbejder fremgår, at forlængelsesmuligheden i § 13, stk. 4, navnlig tænkes anvendt på "(...) tilfælde, hvor der i medfør af § 14 og § 15, stk. 2, ud fra samfundsmæssige hensyn foretages udskydelser af indvindingen i et sådant omfang, at forekom-

sten ikke kan indvindes som påregnet inden for den oprindeligt fastsatte frist. ”, jf. Folketingstidende 1980-81, tillæg A, spalte 7488.

Det fremgår herudover af undergrundslovens § 13, stk. 5, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan meddele tilladelser for tidsrum, der er længere end de i § 13, stk. 1-3, nævnte, såfremt særlige forhold gør det påkrævet. Bestemmelsen åbner mulighed for, når særlige forhold gør det påkrævet, at meddele nye tilladelser, der fra udstedelsen har en længere varighed end efter de hidtidige regler, dog højst 50 år, jf. undergrundslovens § 7, 2. pkt. Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 13, stk. 5, at tilladelse med en længere varighed eksempelvis kan meddeles, hvis en ny tilladelse erstatter en eksisterende med en allerede igangværende indvinding, der forventes at fortsætte i en længere periode, f.eks. på grund af teknologiske fremskridt, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1654-1655.

Den præcise længde af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter, samt de vilkår, der skal være opfyldt, før rettighedshaver har ret til forlængelse af tilladelsen med henblik på indvinding, jf. § 13, stk. 2, fremgår ikke af loven eller af lovens bemærkninger, men fastsættes i de enkelte tilladelser. Tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter er i vid udstrækning baseret på standardtilladelser, såkaldte modeltilladelser, der bl.a. er blevet anvendt i forbindelse med offentlig indkaldelse af ansøgninger i henhold til undergrundslovens § 12, stk. 1, litra a, de såkaldte ”udbudsrunder for tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i et område i Nordsøen” eller blot ”udbudsrunder”. Modeltilladelsen er en del af udbudsmaterialet, og indeholder grundlaget og vilkårene for de udbudte kulbrintetilladelser. Både i 7. og i 8. udbudsrunde er der blevet anvendt modeltilladelser. For så vidt angår længden af tilladelser fremgår det af § 5, stk. 2, i modeltilladelsen for 7. udbudsrunde, der blev afsluttet i 2016, og 8. udbudsrunde, der blev formelt aflyst i januar 2021, at rettighedshavere har ret til forlængelse med henblik på indvinding i præcis 30 år.

I forbindelse med behandlingen af en ansøgning om tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter, tilpasses modeltilladelsens bestemmelser den konkrete ansøgning, herunder i forhold til det ansøgte område, opfyldelse af krav om teknisk og finansiel kapacitet, jf. § 12 a, stk. 1, litra a, og tilbudte efterforskningsarbejder, jf. § 12 a, stk. 1, litra b.

2.1.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af punkt 1 i Nordsøaftale 2020, at der ved lov skal indføres en slutdato den 31. december 2050 for alle nuværende og eventuelt fremtidige tilladelser til indvinding af kulbrinter i Danmark. Gennemførelsen af slutdatoen i undergrundsloven sikrer overensstemmelse mellem indvindingen af kulbrinter i Danmark, og Danmarks mål om klimaneutralitet i 2050 som indskrevet i lov nr. 965 af 26. juni 2020 om klima (klimaloven). Det foreslås derfor, at de tidsmæssige rammer for tilladelser til efterforskning og indvinding af

kulbrinter i undergrundsloven ændres, så slutdatoen skrives ind i loven, og det fremover ikke vil være muligt at få meddelt eller forlænget en tilladelse ud over den 31. december 2050. Som konsekvens af den foreslåede ændring, vil det fremover ikke være muligt at få tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter efter undergrundslovens § 3, der strækker sig ud over den foreslåede slutdato.

Den foreslåede slutdato medfører, at eksisterende og fremtidige rettighedshavere til efterforsknings- og indvindingstilladelser ikke kan få meddelt eller forlænget tilladelser ud over den 31. december 2050. Forkortelse af den periode, hvor en rettighedshaver har mulighed for at efterforske og efterfølgende indvinde et eventuelt fund af kulbrinter, vil potentielt reducere den mængde kulbrinter, rettighedshaver kan indvinde. Det potentielle afkast af investeringer på området vil dermed blive reduceret, hvorfor efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark vil blive mindre attraktivt. Den foreslåede slutdato må forventes at medføre, at villigheden til at investere på området gradvist reduceres, jo nærmere man kommer den 31. december 2050.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet forventer på den baggrund, at den foreslåede slutdato den 31. december 2050, kombineret med fjernelse af procedurene for udbudsrunder og Åben Dør-ordninger, jf. pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, og den foreslåede indskrænkning af det tilgængelige område for kulbrintetilladelser, jf. pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, vil reducere antallet af ansøgninger om tilladelser betragteligt. Ministeriet forventer desuden, at de foreslåede ændringer samlet set vil medføre at den samlede mængde olie og gas, der vil blive indvundet fra den danske del af Nordsøen, vil blive reduceret med, hvad der svarer til ca. 150 mio. tønder olie.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har ikke identificeret rettighedshavere, hvis tilladelser rækker ud over den foreslåede slutdato den 31. december 2050. På tidspunktet for fremsættelse af denne lov har ministeriet identificeret én enkelt efterforskningstilladelse fra 7. udbudsrunde, hvor rettighedshaver har ret til at få forlænget sin efterforskningsstilladelse ud over den foreslåede slutdato, hvis betingelserne for en forlængelse måtte blive opfyldt. Tilladelsen er baseret på modeltilladelsen for 7. udbudsrunde, herunder bestemmelsen i modeltilladelsens § 5, stk. 2, om ret til forlængelse i 30 år.

Det følger således af den gældende bestemmelse i undergrundslovens § 13, stk. 2, sammenholdt med tilladelsens § 5, stk. 2, at rettighedshaveren har ret til forlængelse med henblik på indvinding i 30 år, hvis de i tilladelsen fastsatte vilkår bliver opfyldt. De 30 år regnes fra det tidspunkt, hvor forlængelsen med henblik på indvinding meddeles. Der er ikke hidtil fundet kommercielt indvindelige kulbrinter i det område, som tilladelsen dækker, og rettighedshaveren mangler fortsat at udføre en efterforskningsboring for at have opfyldt tilladelsens arbejdsprogram. Vilklårene for at få forlængelse er dermed ikke opfyldt, og rettighedshaveren har

således ikke opnået ret til forlængelse med henblik på indvinding. Rettighedshaveren vil imidlertid have et retskrav på forlængelse af tilladelsen, hvis betingelserne herfor måtte blive opfyldt.

Hvis betingelserne for forlængelse med henblik på indvinding bliver opfyldt, vil den foreslåede slutdato den 31. december 2050 udgøre et indgreb i rettighedshavers ret til forlængelse. Dette vil være et indgreb i en rettighed, der hviler på en tidsbestemt tilladelse, og hvis etablering forudsætter undersøgelser, der normalt er omkostningstunge at gennemføre. Det kan ikke udelukkes, at et indgreb i en sådan rettighed, der sker som følge af ønsket om at fastsætte en absolut slutdato for efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark, vil kunne udgøre et ekspropriativt indgreb efter grundlovens § 73. Den eventuelle værdiforringelse, som den foreslåede slutdato vil kunne medføre, kan ikke anslås på nuværende tidspunkt. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til, at mulighederne for kommerciel indvinding af råstoffer endvidere afhænger af en række faktiske forhold, jf. nedenfor under afsnit 2.2.2.

2.2 Etablering af hjemmel til at indgå frivillig aftale om opgivelse af efterforskningstilladelser

2.2.1 Gældende ret

Ifølge undergrundslovens § 30 kan klima-, energi- og forsyningsministeren helt eller delvis tilbagekalde en tilladelse efter undergrundsloven, såfremt 1) de i undergrundsloven eller de i medfør af loven fastsatte bestemmelser, vilkår eller påbud ikke overholdes, 2) der i en ansøgning om tilladelse er givet urigtige eller vildledende oplysninger, og 3) rettighedshaveren tages under rekonstruktionsbehandling eller erklæres konkurs.

Der er ikke efter den gældende undergrundslov mulighed for at indgå aftale om frivillig opgivelse af en tilladelse efter undergrundslovens § 5 til efterforskning og indvinding af kulbrinter.

Ifølge undergrundslovens § 32 skal det i en tilladelse fastsættes, i hvilket omfang rettighedshaverens forpligtelser består efter udløb, opgivelse, bortfald eller tilbagekaldelse af en tilladelse. Det kan endvidere bestemmes, at klima-, energi- og forsyningsministeren, hvis en arbejdsforpligtelse eller andre forpligtelser ikke er opfyldt, kan kræve, at rettighedshaveren helt eller delvis indbetaler det beløb, som opfyldelsen af forpligtelserne ville have kostet.

Det fremgår af § 5, stk. 2, i modeltilladelsen for 7. udbudsrunde for tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i et område i Nordsøen, at rettighedshaver har ret til forlængelse med henblik på indvinding i 30 år. Én enkelt tilladelse fra 7. udbudsrunde er fortsat i efterforskningsfasen, jf. undergrundslovens § 13, stk. 1. Tilladelsen er baseret på modeltilladelsen for 7. udbudsrunde, herunder bestemmelsen i modeltilladelsens § 5, stk. 2, om ret til forlængelse i 30 år.

Det følger af undergrundslovens § 13, stk. 2, sammenholdt med § 5, stk. 2, i modeltilladelsen for 7. udbudsrunde for tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i et område i Nordsøen, at en rettighedshaver har ret til forlængelse med henblik på indvinding i 30 år, hvis de i tilladelsen fastsatte vilkår bliver opfyldt. De 30 år regnes fra det tidspunkt, hvor forlængelsen med henblik på indvinding meddeles.

Det fremgår af § 4, stk. 1, i modeltilladelsen, at en rettighedshaver skal udføre de efterforskningsarbejder, der fremgår af arbejdsprogrammet for tilladelsen. Hvis tilladelsen udløber, opgives, bortfalder eller tilbagekaldes, består rettighedshaverens forpligtelser i henhold til tilladelsen, jf. tilladelsens § 36, stk. 1. Hvis arbejdsprogrammet ikke er opfyldt ved tilladelsens ophør, skal rettighedshaver, medmindre Energistyrelsen meddeler dispensation herfra, betale til statskassen et beløb svarende til, hvad opfyldelsen af forpligtelserne ville have kostet at udføre, jf. tilladelsens § 4, stk. 2. Der er ikke grundlag i Energistyrelsens praksis for dispensation i forhold til den pågældende tilladelse fra 7. udbudsrunde, der fortsat er i efterforskningsfasen. Det fremgår endelig af tilladelsens § 4, stk. 3, at betaling ikke forudsætter, at Energistyrelsen lader de resterende arbejder udføre.

2.2.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af punkt 2 i Nordsøaftale 2020, at der skal skabes lovhjemmel til, at der kan indgås en forhandlet, frivillig aftale om ændringer af tilladelser for selskaber, der måtte berøres markant af slutdatoen den 31. december 2050 for tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har identificeret én enkelt efterforskningstilladelse fra 7. udbudsrunde, hvor rettighedshaveren vil kunne opnå et retskrav på at få forlænget sin tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter ud over den foreslåede slutdato, hvis betingelserne herfor bliver opfyldt. Tilladelsen er baseret på modeltilladelsen for 7. udbudsrunde, herunder bestemmelsen i modeltilladelsens § 5, stk. 2, om ret til forlængelse i 30 år.

Indførelse af en slutdato som foreslået i lovforslagets § 1, nr. 15, vil kunne medføre, at den nævnte rettighedshaver får forkortet det tidsrum, hvori rettighedshaveren kan indvinde kulbrinter, til under de 30 år, som rettighedshaveren vil opnå ret til efter tilladelsens § 5, stk. 2, hvis betingelserne for forlængelse bliver opfyldt. Et krav på forlængelse forudsætter imidlertid bl.a., at rettighedshaveren finder kommercielt indvindelige kulbrinter i det pågældende område, hvilket på tidspunktet for fremsættelse af dette lovforslag endnu ikke er sket. Herudover forudsætter det tilstedeværelse af en række andre faktiske forhold, der vil have indflydelse på, hvor længe det vil være muligt at indvinde eventuelle kulbrinter fra det pågældende område, herunder reservoirets størrelse, geologiske karakteristika og de valgte indvindingsforanstalt-

ninger. Selv hvis der måtte blive fundet kommercielt indvindelige kulbrinter, er det således usikkert, om indvinding i det pågældende område ville kunne fortsætte efter den 31. december 2050.

For så vidt angår den eventuelle ekspropriative virkning af den foreslåede slutdato henvises til bemærkningerne under afsnit 2.1.2.

For den pågældende rettighedshaver udestår en relativt omkostningstung efterforskningsboring. Det er i sagens natur forbundet med stor usikkerhed, hvilke mængder kulbrinter der vil blive påvist, og om rettighedshaver efterfølgende ønsker og har mulighed for at indvinde disse. Det bemærkes, at hvis rettighedshaveren efter de gældende regler måtte ønske at opgive tilladelsen, uden at have opfyldt sine arbejdsforpligtelser, vil rettighedshaveren skulle betale til statskassen, hvad opfyldelse af arbejdsforpligtelserne ville have kostet, medmindre Energistyrelsen meddeler dispensation herfra. Der er ikke i det foreliggende tilfælde grundlag i Energistyrelsens praksis for dispensation.

Det foreslås derfor, at der i undergrundsloven i en ny § 13, stk. 7, indføres hjemmel for klima-, energi- og forsyningsministeren til at indgå en frivillig aftale med rettighedshaver om opgivelse af tilladelser i efterforskningsfasen, hvis rettighedshaver ved opfyldelse af de i tilladelsen fastsatte vilkår har ret til forlængelse af tilladelsen med henblik på indvinding ud over den 31. december 2050. Indgåelse af aftale om opgivelse af en tilladelse i efterforskningsfasen vil bl.a. indebære, at rettighedshavers arbejdsforpligtelser iht. tilladelsen bortfalder. Bortfald af arbejdsforpligtelserne vil indebære, at rettighedshavers pligt til at betale, hvad opfyldelse af disse ville have kostet, ligeledes falder bort. Det forventes ikke, at øvrige forhold, rettigheder og forpligtelser, der er omfattet af eller følger af tilladelsen, f.eks. eventuelle oprydning- og afrapporteringsforpligtelser, der normalt består efter opgivelse af en tilladelse, vil blive berørt ved udmøntningen af den foreslåede § 13, stk. 7.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at den foreslåede etablering af hjemmel til at indgå en frivillig aftale ikke indebærer statsstøtte til rettighedshaver efter artikel 107, stk. 1 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (EUF-traktaten).

2.3 Stop for udbudsrunder og Åben Dør-ordningen

2.3.1 Gældende ret

Undergrundslovens § 12 regulerer procedurerne for meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark.

Procedurerne for indkaldelse af ansøgninger og meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter fremgår af den gældende lovs § 12, stk. 1, litra a-d. § 12, stk. 1 litra a-d gennemfører procedurereglerne i koncessionsdirektivets artikel 3, stk. 2-4.

Ifølge § 12, stk. 1, litra a, kan tilladelser meddeles efter offentligt udbud af områder (udbudsrunder), efter litra b ved behandling af indgivne ansøgninger vedrørende bestemte områder (minirunder), eller efter litra c (Åben Dør) ved særskilt bekendtgørelse herom, når procedurerne i litra a og b ikke skønnes at være hensigtsmæssige. Endelig kan der efter litra d efter den såkaldte naboblok-procedure meddeles tilladelse til indehaveren af et område vedrørende et tilstødende område, når geologiske eller produktionsmæssige hensyn taler herfor. Anvendelse af procedurerne i undergrundslovens § 12, stk. 1, litra a, b og c, kræver desuden, at der optages meddelelse herom i Den Europæiske Unions Tidende. Offentliggørelsen sker for at sikre, at alle interesse-rede enheder (selskaber m.v.) har mulighed for at søge, jf. koncessionsdirektivets artikel 3, stk. 1. Hverken EU-retten eller dansk ret forpligter imidlertid til at meddele tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter, men hvis der meddeles tilladelser, er det et krav, at der ikke anvendes andre procedurer, end dem der fremgår af koncessionsdirektivets artikel 3, stk. 2-4 og tilsvarende af undergrundslovens § 12, stk. 1.

Tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter er i Danmark primært blevet meddelt ved udbudsrunder i henhold til undergrundslovens § 12, stk. 1, litra a. Der har siden 1981 været afholdt i alt 8 sådanne generelle runder senest i 2019. Klima-, energi- og forsyningsministeren aflyste dog formelt den 8. udbudsrunde i januar 2021 efter indgåelse af Nordsøaftale 2020. Minirunder, Åben Dør-ordningen og naboblok-tilladelser efter henholdsvis undergrundslovens § 12, stk. 1, litra b, c og d har i mindre omfang været anvendt. Med hjemmel i § 12, stk. 1, litra c, er bekendtgørelse nr. 169 af 24. februar 1997 om visse områder i Danmark, der er åbne for løbende meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter (herefter Åben Dør-bekendtgørelsen) fastsat. Bekendtgørelsen giver mulighed for løbende at indgive ansøgninger om tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter uden for olie- og gasområdet.

Inden offentlig indkaldelse af ansøgninger i forbindelse med en udbudsrunde i henhold til § 12, stk. 1, litra a, skal klima-, energi- og forsyningsministeren for et af Folketinget nedsat udvalg, redegøre for hvilke områder eller blokke, der agtes udbudt og de generelle vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt, jf. § 12, stk. 2. Før en tilladelse meddeles skal sagen uanset valg af procedure forelægges for et af Folketinget nedsat udvalg, jf. § 6, stk. 1.

2.3.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af punkt 3 og 4 i Nordsøaftale 2020, at staten ikke fremover skal tage initiativ til meddelelse af tilladelser, og at tilladelser derfor fremover alene skal meddeles gennem de allerede eksisterende procedurer for minirunder og naboblok-tilladelser. Som konsekvens heraf foreslås at fjerne muligheden for at igangsætte udbudsrunder, jf. den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a, samt fjerne

den eksisterende Åben Dør-procedure og muligheden for at etablere en ny, jf. den gældende § 12, stk. 1, litra c, fra undergrundsloven.

Tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter vil fremover alene kunne blive meddelt på ansøgers initiativ efter minirundeproceduren, jf. den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra b, eller efter naboblokproceduren, jf. den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra d. Minirunde-proceduren og naboblok-proceduren foreslås ikke ændret.

Tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark er hovedsagelig blevet meddelt i udbudsrunder, jf. den gældende lovs § 12, stk. 1, litra a, og i mindre grad efter Åben Dør-proceduren, jf. den gældende lovs § 12, stk. 1, litra c. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet forventer derfor, at den foreslåede fjernelse af procedurerne for udbudsrunder og Åben Dør, sammen med den foreslåede slutdato den 31. december 2050, jf. punkt 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, og den foreslåede indskrænkning af det tilgængelige område for kulbrintetilladelser, jf. punkt 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, vil reducere antallet af ansøgninger om tilladelser betragteligt. Det formodes dog, at effekten i nogen grad vil blive mindsket ved udsigten til stabile rammevilkår som følge af politiske aftalebindinger i forhold til bevarelse af de eksisterende muligheder for forlængelse af tilladelser samt bevarelse af mini-runde og naboblok procedurerne.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at koncessionsdirektivet indrømmer medlemsstaterne en vis valgfrihed med hensyn til valg af udbudsprocedurer. Som konsekvens heraf er det ministeriets vurdering, at koncessionsdirektivet ikke er til hinder for, at den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a og c, kan ophæves. Der henvises i øvrigt til behandlingen heraf under afsnit 9 i lovforslagets almindelige bemærkninger om forholdet til EU-retten.

2.4 Indskrænkning af området for efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark frem mod 2050

2.4.1 Gældende ret

Undergrundsloven regulerer tildeling af tilladelser til efterforskning og indvinding af råstoffer i Danmark. Efter undergrundslovens § 5, stk. 1 kan klima-, energi-, forsyningsministeren meddele tilladelse med eneret til efterforskning og indvinding af råstoffer for et nærmere bestemt område på nærmere fastsatte vilkår. Tilladelser efter undergrundslovens § 5, stk. 1 kan i henhold til lovens § 1, stk. 2, nr. 1, omfatte et eller flere råstoffer, der ikke har været undergivet privatøkonomisk udnyttelse før den 23. februar 1932, hvor den første undergrundslov trådte i kraft. Dette omfatter bl.a. tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter.

Det følger af § 5, stk. 1, 2. pkt., at der kun kan gives tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter inden for det på bilag 1 til loven angivne område. Bilag 1 blev indført i undergrundsloven med lov nr. 500 af 1. maj 2019, der trådte i kraft den 1. juli 2019, og afgrænser hvor i Danmark,

der kan meddeles tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter, jf. lovens § 5, stk. 1, og tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter, jf. lovens § 3, stk. 1 og 2. Indtil indførelsen af bilag 1 i undergrundsloven, var der ikke en geografisk afgrænsning af, hvor i Danmark, der kunne gives tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter og tilladelser til forundersøgelser med henblik herpå. Afgrænsningen blev indført på lovniveau for at sikre bred, politisk forankring omkring den daværende regerings beslutning om at stoppe for efterforskning og indvinding af kulbrinter på land og i de indre danske farvande, og for at sikre klarhed omkring den præcise afgrænsning.

I Danmark er meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter hovedsagelig sket efter offentlig indkaldelse i henhold til den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a, som led i de såkaldte udbudsrunder i olie- og gasområdet på dansk kontinentalsokkelområde i Nordsøen vest for 6 grader 15 minutter østlig længde. En anden fremgangsmåde, der har været anvendt i begrænset omfang, er den såkaldte Åben Dør-procedure, hvorefter der kan søges om tilladelse efter undergrundslovens § 12, stk. 1, litra c. Det område, hvori der kan søges om tilladelse efter Åben Dør-proceduren, er defineret i bekendtgørelse nr. 169 af 24. februar 1997 om visse områder i Danmark, der er åbne for løbende meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter. Efter bekendtgørelsens § 1 kan der søges om tilladelse i alle ikke-koncessionsbelagte områder i Danmark, bortset fra olie- og gasområdet på dansk kontinentalsokkel vest for 6 grader 15 minutter østlig længde. Med afgrænsningen i den gældende undergrundslovs bilag 1, kan der desuden ikke søges om tilladelse efter Åben Dør-proceduren på land og i de indre danske farvande. Der er ikke gennemført en strategisk miljøvurdering af Åben Dør-proceduren efter indskrænkningen af Åben Dør-området med lov nr. 500 af 1. maj 2019 i henhold til reglerne i bekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (herefter miljøvurderingsloven). Der kan derfor ikke p.t. meddeles tilladelser i Åben Dør-området.

Meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter er omfattet af koncessionsdirektivet. Koncessionsdirektivet griber ikke ind i medlemsstaternes ret til at bestemme om og i givet fald hvor, der skal meddeles tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter. Direktivet regulerer hvilke procedurer der kan anvendes, hvis medlemsstaterne ønsker at meddele tilladelser. Det fremgår således eksplicit af koncessionsdirektivets artikel 2, stk. 1, at ”Medlemsstaterne bevarer retten til at bestemme, hvilke områder (...) der skal gøres tilgængelige for (...) efterforskning og produktion af kulbrinter.”, dog således, at der ikke finder forskelsbehandling sted, jf. koncessionsdirektivets artikel 2, stk. 2. Tilsvarende fremgår det af undergrundslovens § 5, stk. 1, at ”Klima-, energi- og forsyningsministeren kan for et nærmere bestemt område (...) meddele tilladelse (...)”.

Hverken EU-retten eller dansk ret forpligter således til at

give tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter inden for bestemte områder.

2.4.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af punkt 4 i Nordsøaftale 2020, at det såkaldte Åben Dør-område, der dækker et areal på 23.380 km² mellem den jyske vestkyst og olie- og gasområdet, skal nedlægges. Med indskrænkningen nedlægges den nuværende Åben Dør-ordning, og det område, hvor der fremover vil kunne meddeles tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark begrænses til olie- og gasområdet. Aftaleparterne er desuden enige om, at området kan udlægges til anden anvendelse som f.eks. udbygning af havvind.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har vurderet, at den foreslåede afgrænsning alene vil have meget begrænsede konsekvenser for eksisterende og eventuelt fremtidige rettighedshavere til tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter. Vurderingen er baseret på, at der ikke p.t. er gyldige tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter uden for olie- og gasområdet, og den foreslåede afgrænsning vil derfor ikke have konsekvenser for eksisterende rettighedshavere. Historisk har der desuden været en begrænset interesse for efterforskning og indvinding uden for olie- og gasområdet.

2.5 Tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark

2.5.1 Gældende ret

Undergrundsloven regulerer meddelelse af tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af råstoffer i Danmark. Efter undergrundslovens § 3 kan klima-, energi- og forsyningsministeren blandt andet meddele tilladelse til at foretage bestemte typer af forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af de af loven omfattede råstoffer. Forundersøgelser kan omfatte boringer, og bestemmelsen omfatter forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter. Det følger dog af § 3, stk. 2, at der kun kan gives tilladelse efter stk. 1 til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter inden for det på bilag 1 til loven angivne område. Bilag 1 blev indført i undergrundsloven med lov nr. 500 af 1. maj 2019, der trådte i kraft den 1. juli 2019. Bilag 1 afgrænser hvor i Danmark, der kan meddeles tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter, jf. lovens § 5, stk. 1, og tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter, jf. lovens § 3, stk. 1 og 2. Indtil indførelsen af bilag 1 i undergrundsloven var der ikke en geografisk afgrænsning af hvor i Danmark, der kunne gives tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter og tilladelser til forundersøgelser med henblik herpå. Afgrænsningen blev indført på lovniveau for at sikre bred politisk forankring omkring den daværende regerings beslutning om at stoppe for efterforskning og indvinding af

kulbrinter på land og i de indre danske farvande, og for at sikre klarhed omkring den præcise afgrænsning.

2.5.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er en betingelse for meddelelse af tilladelse til forundersøgelse efter undergrundslovens § 3, at forundersøgelsen sker med henblik på efterforskning og indvinding af det pågældende råstof. Da det foreslås at indføre en slutdato for efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark den 31. december 2050, bør det klart fremgå af loven, at der ikke vil kunne gives tilladelse til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding for et tidsrum, der strækker sig ud over den 31. december 2050.

Da området, hvor der frem til den 31. december 2050 kan efterforskes og indvindes kulbrinter, foreslås indskrænket til olie- og gasområdet på dansk kontinentalsokkelområde vest for 6 grader 15 minutter østlig længde, jf. afsnit 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, bør det ligeledes klart fremgå af loven, at der frem til den 31. december 2050 heller ikke vil kunne meddeles tilladelse til forundersøgelser andre steder end i olie- og gasområdet.

3. Konsekvenser for FN's verdensmål

Lovforslaget sætter en slutdato for efterforskning og indvinding af kulbrinter i 2050. Samtidig begrænses det område, der kan meddeles tilladelser i, og mulighederne for at der på regeringens initiativ kan indledes procedurer, der kan føre til meddelelse af tilladelser, fjernes.

Lovforslaget understøtter Danmarks grønne omstilling, vejen mod 70 pct. reduktionsmålet i 2030, og målet om klimaneutralitet i 2050. Dette vurderes at være væsentligt og relevant i forhold til verdensmål 13: Klimaindsats, delmål 13.2: Tiltag mod klimaforandringer skal integreres i nationale politikker, strategier og planlægning. Lovforslaget vurderes at understøtte opfyldelse af delmål 13.2.1, da lovforslaget fremmer udviklingen mod et samfund med lav udledning af drivhusgasser.

Der henvises til afsnit 7 om klimamæssige konsekvenser for den nærmere vurdering af lovforslagets konsekvenser for klimaet.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4.1 Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser

Konsekvenserne af forslaget om en slutdato den 31. december 2050 for al efterforskning og indvinding af olie og gas i Nordsøen, samt forslaget om fjernelse af muligheden for at afholde udbudsrunder i henhold til den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a, blev vurderet i forbindelse med indgåelse af Nordsøaftale 2020. Der henvises i den sammenhæng til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets baggrundsanalyse for aftalen: "Nordsøens fremtid, Vurde-

ringer af effekter af etablering af begrænsninger for indvinding af olie og gas i Danmark” (herefter baggrundsanalyse for Nordsøaftale 2020), der er offentliggjort på Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets hjemmeside.

De forventede økonomiske konsekvenser af den foreslåede slutdato og en aflysning af 8. og kommende udbudsrunder blev vurderet til at være et samlet forventet mindreprovenu for staten på ca. 13 mia. kr. Endvidere blev det vurderet, at dansk BNP ville blive påvirket negativt med 1 ¼ mia. kr. årligt i gennemsnit for perioden 2028-2050. Effekten er ikke varig.

Det forventes, at forslaget vil medføre, at der vil blive indvundet mindre olie og gas i Nordsøen, svarende til 9-15% eller 150 mio. olietøndeækvivalenter. Det strukturelle årlige provenutab for staten i år 2021-2024 (2021-niveau), som følge af forslaget, er 90 mio. kr. Dette svarer til virkningen på den finanspolitiske holdbarhed og følger af, at den strukturelle saldo i år med udgiftslofter (2021-2024) korrigeres for den varige ændring i indtægterne fra Nordsøen.

Det samlede, akkumulerede provenutab for staten er estimeret til ca. 13 mia. kr. over ca. 30 år, hvoraf størstedelen ligger i årene efter 2030. Virkningen på den finanspolitiske holdbarhed af det akkumulerede provenutab svarer som nævnt til 90 mio. kr. om året. Den beskedne virkning skal ses i sammenhæng med det forholdsvis lave renteniveau, hvilket forventes at fortsætte på sigt, og at virkningen på den finanspolitiske holdbarhed angiver, hvor meget de offentlige finanser skal forbedres varigt, dvs. hvert år fra og med første fremskrivningsår, såfremt forslaget ikke skal føre til en langsigtet svækkelse af den offentlige gældsdynamik.

På baggrund af de forventede reduktioner af indvundne mængder, som vurderes at svare til 9-15 pct., beregnes bl.a. skatteprovenueffekter og BNP-effekter. Det er således antagede mængdeændringer, der er det drivende element i effektestimaterne.

Nordsøaftale 2020 indeholder en varig finansiering på 90 mio. kr. årligt, der svarer til den varige belastning på tværs af generationer – holdbarhedsvirkningen – af det fremtidige provenutab, hvilket sikrer uændret finanspolitisk holdbarhed. Aftalen angiver også finansieringskilder, som anvendes til at dække det varige finansieringsbehov på 90. mio. kr. årligt. Finansieringskilder m.v. fremgår af aftalen.

I forbindelse med indleveringen af ansøgninger i 8. udbudsrunder d. 1. februar 2019 blev det anført i en pressemeddelelse fra Energistyrelsen, at ”Det er intentionen at afholde nye udbud hvert andet år og dermed at åbne den 9. udbudsrunder i 2020.” Det er eksempelvis investeringer herfra, som ikke forventes realiseret og som medfører skatteindtægtsreduktioner. Energistyrelsen har desuden med forbehold for de iboende usikkerheder, der ligger i en vurdering af denne karakter, vurderet, at i størrelsesordenen 50 enerestilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter ikke vil blive

meddelt frem mod 2050, som følge af en 2050-slutdato og et stop for udbudsrunder.

Samlet set forventes det, at lovforslaget vil medføre en reduktion i mængden af ansøgninger om tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter frem mod 2050. Effektiviteten beskrives herudover i baggrundsanalysen for Nordsøaftale 2020.

4.2 Indtægter fra refusion og gebyrer

Tilladelser til forundersøgelser, efterforskning og indvinding er pålagt gebyr (25.000 kr.) efter bekendtgørelse nr. 419 af 2. juni 2005 om betaling af gebyrer i forbindelse med visse tilladelser efter lov om anvendelse af Danmarks undergrund (gebyrbekendtgørelsen), og tilladelser indeholder vilkår om betaling af vederlag (100.000 kr.) til Energistyrelsen. Hertil kommer, at Energistyrelsens sagsbehandling af ansøgninger og tilsyn m.v. skal refunderes af ansøgeren/tilladelsesindehaveren efter bekendtgørelse nr. 661 af 1. juni 2018 om refusion af udgifter ved myndighedernes sagsbehandling i forbindelse med kulbrinteaktiviteter m.v. (refusionsbekendtgørelsen).

Energistyrelsen har siden 1997 behandlet ca. én ansøgning om året efter Åben Dør-proceduren uden for olie- og gasområdet vest for 6 grader 15 minutter i den danske del af Nordsøen. Siden 1. juli 2019, hvor et stop for tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter på land og i de indre farvande blev indført, har Energistyrelsen ikke modtaget ansøgninger uden for olie- og gasområdet. I 8. udbudsrunder for olie- og gasområdet, der blev indledt i 2018 og aflyst i december 2020, indkom der 5 ansøgninger. I 7. udbudsrunder, der blev afsluttet i 2016, blev der meddelt 16 tilladelser. I betragtning af, at den danske undergrund har været genstand for efterforskning og indvinding i længere tid, og i olie- og gastermer må betragtes som et modent område, vurderes der desuden ikke at være samme interesse for området som tidligere.

En slutdato i 2050, sammenholdt med afskæring af muligheden for at få tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter uden for olie- og gasområdet, og afskæring af statens initiativret, vurderes at medføre en nedgang i ansøgninger og meddelte tilladelser i omegnen af 50 frem mod 2050. Dette forventes at føre til et samlet tab af direkte indtægter for det offentlige i alle årene frem til 2050 i forbindelse med tildeling af licenser på 6,25 mio. kr. for gebyr og vederlag og ca. 40 mio. kr. i refusion fra selskaberne i forbindelse med Energistyrelsens sagsbehandling af ansøgninger og tilsyn m.v. Årligt svarer dette til en nedgang på ca. 1,65 mio. kr. i alle årene frem mod 2050.

Forslaget om hjemmel til at indgå aftale med rettighedshavere, der vil have et retskrav på at få forlænget tilladelsen med henblik på indvinding ud over 2050, forventes, hvis hjemlen bliver udnyttet, alene at berøre administrationen af en enkelt tilladelse. Konsekvensen heraf vil i givet fald kunne blive, at tilladelsen opgives, og at Energistyrelsens tilsyn

med tilladelsen afsluttes. Opgivelse af tilladelsen efter frivillig aftale vil efter den foreslåede lovændring medføre, at rettighedshaver giver afkald på retten til at indvinde kulbrinter i det pågældende område samt oppebære eventuelle indtægter herfra. Rettighedshaver fritages samtidig for at udføre forpligtigelser i henhold til tilladelsen (en efterforskningsboring) svarende til en omkostning på op til ca. 300-400 mio. kr. Såfremt tilladelsen består, og boreforpligtelsen ikke opfyldes, ville rettighedshaver efter de gældende regler skulle betale til staten, hvad gennemførelse af boringen ville have kostet, hvilket forventes at være op til ca. 300-400 mio. kr.

Tilsynet med tilladelsen er refusionsdækket virksomhed, jf. refusionsbekendtgørelsen, og opgivelse af tilladelsen vil medføre en årlig nedgang i den refusion, som det offentlige modtager i forbindelse med Energistyrelsens tilsyn m.v. på ca. 175.000 kr.

Refusion skal dække udgifterne til myndighedernes sagsbehandling i medfør af undergrundsloven, og opkræves på baggrund af en timesats for myndighedernes aktuelle timeforbrug. Den forventede nedgang i det offentlige indtægter forbundet med kulbrinteaktiviteter m.v. vurderes derfor over tid at blive opvejet af en tilsvarende nedgang i myndighedernes udgifter forbundet med kulbrinteaktiviteter, herunder timeforbrug ved udøvelse af tilsyn, sagsbehandling i forbindelse hermed m.v.

Forslaget vurderes ikke herudover at have økonomiske konsekvenser for det offentlige.

4.3 Implementeringskonsekvenser for det offentlige

Den foreslåede slutdato den 31. december 2050 vil medføre, at der ikke vil blive meddelt nye tilladelser, der kan strække sig ud over 2050, hverken indledningsvis eller ved forlængelse, og at eksisterende tilladelser ikke vil kunne blive forlænget ud over 2050. Den foreslåede indskrænkning af, hvor der kan meddeles tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter vil indebære, at ansøgninger uden for olie- og gasområdet vest for 6 grader 15 minutter østlig længde uden videre vil blive afvist. Forslaget om, at staten ikke længere vil kunne tage initiativ til at igangsætte udbudsrunder, samt afskaffelse af Åben Dør-ordningen, vil medføre, at der fremover alene vil kunne blive meddelt tilladelser på ansøgers initiativ ved brug af procedurerne for minirunder eller nabo-blok-tilladelser.

Samlet set forventes det, at konsekvensen af forslagene vil være en reduktion i mængden af ansøgninger om tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter frem mod 2050. Det bemærkes i den sammenhæng, at anvendelsen af udbudsrunder har været den primære procedure for meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark. Interessen for tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark har dog været aftagende, og det bemærkes, at der i 8. udbudsrunde, der blev indledt i 2018 og formelt aflyst i januar 2021, alene indkom 5 ansøgninger. Forslaget medfører, at der fremover ikke læn-

gere vil blive afholdt udbudsrunder, og der vil således ikke være behov for administrativ håndtering heraf.

På trods af at det med lovforslaget fortsat vil være muligt at anvende minirunde- og naboblokprocedurerne, og der fortsat vil være mulighed for forlængelse af eksisterende tilladelser frem mod den 31. december 2050, forventes det, at lovforslaget vil medføre en nedgang i antallet af meddelte eneretstilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter frem mod 2050 på i størrelsesordenen 50 tilladelser, med forbehold for de iboende usikkerheder, der ligger i en vurdering af denne karakter.

Forslaget om hjemmel til at indgå aftale med rettighedshavere, der har et retskrav på at få forlænget tilladelsen med henblik på indvinding ud over 2050, forventes, hvis hjemlen bliver udnyttet, alene at berøre administrationen af en enkelt tilladelse. Konsekvensen heraf vil i givet fald blive, at tilladelsen opgives, og at Energistyrelsens tilsyn med tilladelsen afsluttes.

Forslaget vurderes ikke at have øvrige administrative og IT-relaterede omstillings- eller driftskonsekvenser, og der vil ikke være behov for IT-mæssig udvikling eller ændring af eksisterende systemer. Grundet det lave antal sager på området, er principperne for digitaliseringsklar lovgivning af mindre relevans i forhold til forslaget elementer.

Forslaget vurderes ikke herudover at have implementeringskonsekvenser for det offentlige, herunder for kommuner og regioner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Konsekvenserne af forslaget om en slutdato den 31. december 2050 for al efterforskning og indvinding af olie og gas i Nordsøen, samt forslaget om fjernelse af muligheden for at afholde udbudsrunder i henhold til den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a, blev vurderet i forbindelse med indgåelse af Nordsøaftale 2020. Der henvises i den sammenhæng til baggrundsanalysen for Nordsøaftale 2020.

De forventede økonomiske konsekvenser af den foreslåede slutdato og en aflysning af 8. og kommende udbudsrunder blev vurderet i baggrundsanalysen, hvoraf fremgår, at dansk BNP ville blive påvirket negativt med 1 ¾ mia. kr. årligt i gennemsnit for perioden 2028-2050. Effekten er ikke varig.

Det forventes, at forslaget vil medføre, at der vil blive indvundet mindre olie og gas i Nordsøen, svarende til 9-15% eller 150 mio. olietøndeækvivalenter. På baggrund af de forventede reduktioner af indvundne mængder, som vurderes at svare til 9-15 pct., beregnes bl.a. BNP-effekter. Det er således antagede mængdeændringer, der er det drivende element i effektestimaterne.

I forbindelse med indleveringen af ansøgninger i 8. udbudsrunde d. 1. februar 2019 blev det anført i en pressemeddelelse fra Energistyrelsen, at "Det er intentionen at afholde nye

udbud hvert andet år og dermed at åbne den 9. udbudsrunde i 2020.” Det er eksempelvis investeringer herfra, som ikke forventes realiseret. Energistyrelsen har, med forbehold for de iboende usikkerheder, der ligger i en vurdering af denne karakter, vurderet, at i størrelsesordenen 50 eneretstilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter, ikke vil blive meddelt frem mod 2050, som følge af en 2050-slutdato og et stop for udbudsrunder.

Samlet set forventes det, at lovforslaget vil medføre en reduktion i mængden af ansøgninger om tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter frem mod 2050. Effektvurderingen beskrives herudover i baggrundsanalysen for Nordsøaftale 2020.

Det formodes, at eventuelle indirekte effekter for erhvervslivet i nogen udstrækning vil blive modvirket af udsigten til stabilitet og ro om rammevilkårene, som følge af politiske aftalebindinger og en vis tryk omkring den fortsatte mulighed for forlængelse af eksisterende tilladelser og nye licenser frem til 2050 via naboblok eller mini-rundeproceduren.

I forhold til erhvervslivets eventuelle udfordringer omkring omstilling, vurderes det, at perioden der går fra, at olie- og gasproduktionen gradvist reduceres til, at berørte virksomheder skal omstilles til en anden branche, er så tilpas lang, at det må forventes, at dette vil kunne gøres uden væsentlige omstillingsomkostninger. Andre til en vis grad beslægtede brancher i forhold til offshore olieproduktion kunne være havvind eller fangst og geologisk lagring af CO₂. Det bemærkes, at flere olieselskaber allerede i dag er involveret i udviklingen af fangst og lagring af CO₂ (Carbon Capture and Storage – CCS) i Danmark.

Forslaget om mulighed for indgåelse af en frivillig aftale om opgivelse af tilladelser for selskaber, der måtte berøres markant af en 2050-slutdato forventes alene at påvirke et selskab, og vurderes således ikke i øvrigt at have positive eller negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget i sin helhed medfører ikke omstillingsomkostninger.

Forslaget vurderes ikke herudover at have løbende administrative konsekvenser for erhvervslivet ud over, hvad der kan forventes af normal administration.

Lovforslaget vedrører implementering af dele af koncessionsdirektivet. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har derfor vurderet, om lovforslaget er i overensstemmelse med de fem principper for erhvervsrettet EU-regulering, der skal sikre, at erhvervslivet ikke pålægges unødvendige byrder ved implementering af erhvervsrettet EU-lovgivning.

Med lovforslaget fjernes bl.a. visse af koncessionsdirektivets procedurer for meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter, der er implementeret i undergrundsloven. Dette vurderes ikke, at være i strid med

de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering er ikke relevant for lovforslaget.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Ved vurderingen af de klimamæssige konsekvenser af forslaget, er det nødvendigt at sondre mellem globale konsekvenser, der følger af en reduktion af den danske produktion af kulbrinter, og nationale konsekvenser, der følger af reduktionen af national aktivitet, med deraf relateret formindsket udledning.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Energistyrelsen har i baggrundsanalysen for Nordsøaftale 2020 analyseret klimaeffekterne ved et stop for efterforskning og indvinding af kulbrinter efter 2050 kombineret med aflysning af 8. udbudsrunde og alle fremtidige udbudsrunder.

7.1 Globale konsekvenser

Af analysen fremgår, at det forventes, at det foreslåede stop for efterforskning og indvinding af kulbrinter efter 2050 kombineret med aflysning af 8. udbudsrunde og alle fremtidige udbudsrunder vil medføre, at der vil blive indvundet færre fossile brændsler i Danmark, svarende til 150 mio. olieretøndeækvivalenter. Den globale klimaeffekt af det foreslåede danske stop er imidlertid uklar, da det ikke vides, i hvor stort et omfang andre kulbrinteproducerende lande blot vil øge deres produktion. Det er dog den samlede vurdering, at det ikke kan afvises, at forslaget kan have en positiv global klimaeffekt.

7.2 Nationale konsekvenser/udledninger

Effekten på de nationale udledninger vil ske som en reduktion af de nationale udledninger forbundet med produktion af kulbrinter, herunder afbrænding af gas af sikkerhedsmæssige årsager (flaring) og øvrige udledninger til atmosfæren.

Det vurderes, opgjort efter principperne i FN's klimakonvention (UNFCCC), at forslaget vil medføre en reduktion i udledninger forbundet med produktion af kulbrinter i den danske del af Nordsøen på 0,01 mio. ton CO₂-ækvivalenter i 2030, stigende til 0,15 mio. ton i 2040.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Efterforskning og indvinding af kulbrinter medfører aktiviteter, der kan have miljø- og naturmæssige konsekvenser på flora og fauna i de berørte områder. Miljøpåvirkningerne stammer bl.a. fra etablering af anlæg, trafik, støj, og visse udledninger. Miljøpåvirkningerne fra aktiviteterne er primært lokale, og evt. grænseoverskridende miljøpåvirk-

ninger vurderes generelt ikke at være væsentlige. Såfremt der ved konkrete projekter kan være grænseoverskridende miljøpåvirkninger skal aktiviteten behandles efter reglerne i konventionen af 25. februar 1991 om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne (Espoo-konventionen).

Kulbrinteaktiviteter i Danmark er begrænset til Nordsøen, og med forslaget om begrænsning af området, vil aktiviteterne være begrænset til olie- og gasområdet vest for 6 grader 15 minutters østlig længde. Miljøpåvirkningerne inden for dette område omfatter mulige miljøpåvirkninger på hav- og kystfugle, marine pattedyr, fisk, plankton, samt bundfauna og undervandsvegetation. Konkrete projekter skal vurderes efter reglerne i bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017 om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, m.v. offshore (offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsen). Offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsen gennemfører bl.a. dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), dele af Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet), og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/30/EU af 12. juni 2013 om sikkerheden i forbindelse med offshore olie- og gasaktiviteter og om ændring af direktiv 2004/35/EF. Dette indebærer bl.a., at konkrete projekter ikke kun skal vurderes isoleret set, men også medtage evt. kumulative miljøpåvirkninger, der evt. kan påvirke et habitatområde eller beskyttede arter.

I forbindelse med 7. udbudsrunde blev der i 2012 foretaget en strategisk miljøvurdering efter miljøvurderingsloven i forbindelse med udbud i området vest for 6 grader 15 minutter østlig længde i den danske del af Nordsøen med henblik på efterforskning af olie og gas, og udbud af tilladelser til injektion af CO₂ i eksisterende oliefelter med henblik på EOR (Enhanced Oil Recovery).

I forbindelse med udarbejdelse af Søfartsstyrelsens miljørapport for Danmarks første havplan ”Miljøvurdering af Danmarks Havplan” fra marts 2021, er miljøpåvirkningerne fra efterforskning og indvinding af olie og gas desuden blevet vurderet.

Aktiviteter og arbejder, der udføres i forbindelse med virksomhed omfattet af undergrundsloven, kræver desuden selvstændig godkendelse af myndighederne, jf. undergrundslovens § 28. Godkendelse kan kun gives på baggrund af en fyldestgørende miljøkonsekvensrapport i henhold til § 25 i miljøvurderingsloven og efter en vurdering i henhold til offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsen, der bl.a. gennemfører dele af habitatdirektivet.

Forslaget om stop for efterforskning og indvinding efter 2050, samt afskæring af statens initiativret (afskaffelse af muligheden for nye udbudsrunder og Åben Dør-ordningen), forventes at medføre en reduktion i aktiviteterne i olie- og gasområdet, som konsekvens af bl.a. en forventet reduktion i antallet af meddelte tilladelser på i størrelsesordenen 50 tilladelser frem mod 2050. Som konsekvens heraf, forventes en reduktion i miljøpåvirkningerne på bl.a. havfugle, marine pattedyr, fisk, plankton, samt bundfauna og undervandsvegetation samt fysisk forstyrrelse af havbunden.

Forslaget om indførelse af hjemmel til at indgå frivillig aftale om opgivelse med rettighedshavere til efterforskningstilladelser, forventes at medføre, at en enkelt efterforskningsboring ikke vil blive udført. De miljø- og naturmæssige påvirkninger, boringen ville have medført, vil derfor ikke blive realiseret. Hvis der med efterforskningsboringen blev påvist kommercielt indvindelige kulbrinter, ville indvinding af disse medføre en række aktiviteter og påvirkninger som beskrevet ovenfor.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder EU-retlige aspekter, da procedurerne for meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter er reguleret i koncessionsdirektivet.

Med lovforslaget fastsættes en slutdato den 31. december 2050 for, hvornår der ikke længere kan efterforskes og indvindes kulbrinter i Danmark. Hertil kommer, at de procedurer, der kan anvendes ved meddelelse af tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter, begrænses, og det område, der kan meddeles tilladelse indenfor, reduceres.

Der er ikke på EU-niveau regler, der regulerer medlemsstaternes ret til at meddele tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter. Koncessionsdirektivet fastsætter dog hvilke procedurer, der må anvendes, hvis tilladelser til efterforskning og indvinding meddeles.

Lovforslagets slutdato i 2050 samt afgrænsningen af, hvor der fremover vil kunne gives tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter, ændrer ikke på implementeringen af koncessionsdirektivet i dansk ret, men på hvor længe og hvor der fremover i henhold til national dansk ret, vil kunne meddeles tilladelser.

Med lovforslaget fjernes muligheden for staten til at tage initiativet til meddelelse af tilladelser, da muligheden for offentligt at indkalde ansøgninger, jf. direktivets artikel 3, stk. 2, litra a, eller etablere en løbende procedure for indkaldelse af ansøgninger (f.eks. en Åben Dør-ordning), jf. direktivets artikel 3, stk. 3, udgår af undergrundsloven. Med lovforslaget ændres således gennemførelsen af koncessionsdirektivet i dansk ret. Herefter vil det i Danmark alene være muligt at anvende procedurerne for tildeling på baggrund af en uanmodet ansøgning (minirunde), jf. koncessionsdirektivets artikel 3, stk. 2, litra b, eller naboblokproceduren, jf. artikel 3, stk. 4. Uagtet at det ikke fremover i Danmark vil være muligt at anvende samtlige de i direktivets artikel 3 nævnte

procedurer, sikres det fortsat, at det alene er procedurer fra direktivets artikel 3, der kan anvendes i Danmark, samt at kravet i direktivets artikel 3, stk. 1, om at alle interesserede enheder kan indgive ansøgning, også fremover vil være opfyldt.

I forhold til lovforslagets indskrænkning af området for efterforskning og indvinding af kulbrinter og det tidsrum tilladelser kan gives i, fremgår det af direktivets artikel 2, stk. 1, at ”Medlemsstaterne bevarer retten til at bestemme, hvilke områder (...), der skal gøres tilgængelige for (...) efterforskning og indvinding af kulbrinter.”. Det er således medlemsstaterne selv, der afgør om og hvor inden for de enkelte staters territorium, der skal kunne gives tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter. I forhold hertil gennemfører lovforslaget ikke EU-retlige regler.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at lovforslaget ikke indeholder statsstøtte efter artikel 107, stk. 1 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (EUF-Traktaten).

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 5. juli 2021 til den 20. august 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Aalborg Portland A/S, Advokatrådet – Advokatsamfundet, Ankenævnet på Energiområdet, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesministeriet, CO-industri, Concito, Dana Petroleum Denmark B. V., Danish Cable Protection Committee, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Danske Rederier, Dansk Sportsdykker Forbund, Danmarks Sportsfiskerforbund, DCE – Nationalt Center for Miljø og Ener-

gi (Aarhus Universitet), Danmarks Tekniske Universitet (DTU), DTU Aqua, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Shell A/S, Danske Maritime, Danske Regioner, Danoil Exploration A/S, Debra – Energibranchen, De frie Energiselskaber, DI- Dansk Industri, De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS), Departementet for Mineralske Råstoffer, DØRS – De Økonomiske Råds sekretariat, Energi- og Olieforum.dk, Energiklagenævnet, Energinet, E. ON Danmark A/S, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Forsyningstilsynet, Forsvarskommandoen, Forsvarsministeriet, Friluftsrådet, FSR danske revisorer, Geodatastyrelsen, Greenpeace, Grønlands Selvstyre, Hess Denmark ApS, HOFOR A/S, Indenrigs- og Boligministeriet. INEOS E&P (Petroleum) Denmark ApS, INEOS E&P (Norge) Petroleum DK AS, Inforse, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Justitsministeriet, KL (Kommunernes Landsforening), Kulturministeriet, Kystdirektoratet, Landsforeningen Levende Hav, Landbrug & Fødevarer, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Miljø- og Fødevareklagenævnet, Naturstyrelsen, NEAS Energy A/S, Neptune Energy ApS., NGF Nature Energy, NOAH Energi og Klima, Nogat B. V., Nord søfonden, Nordstream AG, Nordstream 2 AG, Noreco Olie- og Gasudvinding Danmark B. V., Offshore Center Danmark, Offshoreenergy.dk, Olie Gas Danmark, ONE-Dyas Denmark ApS, Petrogas E&P UK Limited, Reel Energi Oplysning, Sikkerhedsstyrelsen, Skatteministeriet, Slots- og Kulturstyrelsen, Statsministeriet, Swedegas, Søfartsstyrelsen, Total E&P Danmark A/S, Total Denmark ASW, Filial af Total Denmark ASW, INC., USA, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Verdens Skove, Wintershall Noordzee B. V., Wintershall DEA International GmbH, og WWF.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	<p>De forventede økonomiske konsekvenser af den foreslåede slutdato og en aflysning af 8. og kommende udbudsrunder vurderes at påvirke dansk BNP negativt med 1 ¼ mia. kr. årligt i gennemsnit for perioden 2028-2050. Effekten er ikke varig.</p> <p>Denne del af lovforslaget forventes desuden at medføre en nedgang i statens indtægter fra gebyr og vederlag i forbindelse med ansøgning og meddelelse af tilladelser samt refusion for Energistyrelsens sagsbehandling på ca. 1,65 mio. kr. i gennemsnit i alle årene frem mod 2050.</p> <p>Forslaget om hjemmel til at indgå aftale om opgivelse af en tilladelse i efterforsknings-</p>

		fasen forventes at medføre en nedgang i statens indtægter fra refusion for Energistyrelsens sagsbehandling på ca. 175.000 kr. årligt samt evt. tab af fremtidige indvundne kulbrinter i tilladelsen.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	<p>Den foreslåede slutdato den 31. december 2050, den foreslåede indskrænkning af, hvor der kan meddeles tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter, og afskaffelse af udbudsrunder og Åben Dør-ordningen, forventes at medføre en reduktion i mængden af ansøgninger om tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter frem mod 2050. Forslaget medfører, at der fremover ikke længere vil blive afholdt udbudsrunder, og der vil således ikke være behov for administrativ håndtering heraf. Det forventes desuden, at lovforslaget vil medføre en nedgang i antallet af ansøgninger og meddelte enerestilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter frem mod 2050 på i størrelsesordenen 50 tilladelser.</p> <p>Forslaget om hjemmel til at indgå aftale med rettighedshavere, der har et retskrav på at få forlænget tilladelsen med henblik på indvinding ud over 2050, forventes at medføre afslutning på Energistyrelsens tilsyn med én berørt tilladelse.</p>	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	<p>De forventede økonomiske konsekvenser af den foreslåede slutdato og en aflysning af 8. og kommende udbudsrunder forventes at påvirke dansk BNP negativt med 1 ¾ mia. kr. årligt i gennemsnit for perioden 2028-2050. Effekten er ikke varig.</p> <p>Det forventes, at forslaget vil medføre mindre indvinding af olie og gas i Nordsøen, svarende til 9-15% eller 150 mio. olietøndækvalenter.</p>
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Forslaget om stop for efterforskning og indvinding efter 2050, samt afskaffelse af muligheden for nye udbudsrunder og Åben Dør-ordningen, og forslaget om indførelse af hjemmel til at indgå frivillig aftale om opgivelse af efterforskningstilladelser, forventes at medføre en begrænset reduktion i aktiviteterne i olie- og gasområdet, og dermed begrænsede positive klimamæssige konsekvenser.	Ingen

	Lovforslaget forventes at medføre, at der vil blive indvundet færre fossile brændsler i Danmark, svarende til 150 mio. olietøn-deækvivalenter. Effekten på de nationale udledninger vil ske som en reduktion af de nationale udledninger forbundet med produktion af kulbrinter svarende til 0,15 mio. ton CO ₂ -ækvivalenter i 2040. Det kan ikke afvises, at forslaget kan have en positiv global klimaefekt.	
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Forslaget om stop for efterforskning og indvinding efter 2050, samt afskaffelse af muligheden for nye udbudsrunder og Åben Dørordningen, og forslaget om indførelse af hjemmel til at indgå frivillig aftale om opgivelse af efterforskningstilladelser, forventes at medføre en begrænset reduktion i aktiviteterne i olie- og gasområdet, og dermed begrænsede positive miljø- og naturmæssige konsekvenser.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder elementer, der ændrer på den danske implementering af dele af direktiv 94/22 (koncessionsdirektivet).	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den gældende fodnote i undergrundsloven indeholder en udtømmende opremsning af de EU-retsakter, som loven gennemfører. Loven gennemfører bl.a. dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle.

Det foreslås, at *fodnoten* til lovens titel ændres, således at den seneste ændring til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, fremgår af fodnoten. Den foreslåede ændring af fodnoten er en konsekvens af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2019/1010/EU af 5. juni 2019 om tilpasning af rapporteringsforpligtelser inden for miljølovgivning og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 166/2006 og (EU) nr. 995/2010, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/49/EF, 2004/35/EF, 2007/2/EF, 2009/147/EF og 2010/63/EU, Rådets forordning (EF) nr. 338/97 og (EF) nr. 2173/2005, og Rådets direktiv 86/278/EØF.

Til nr. 2

Efter undergrundslovens § 3, stk. 1, kan klima-, energi- og forsyningsministeren meddele tilladelse til at foretage bestemte typer af forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af de af loven omfattede råstoffer. Forundersøgelser kan omfatte borer, og bestemmelsen omfatter forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter.

Efter den gældende lovs § 3, stk. 2, kan der kun gives tilladelse efter stk. 1 til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter inden for det på bilag 1 til loven angivne område.

Det fremgår af den foreslåede § 3, stk. 2, 2. pkt., som er ny, at det tidsrum, for hvilket der kan meddeles tilladelse til forundersøgelse med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter, ikke kan strække sig ud over datoen fastsat i lovforslagets § 1, nr. 15. Det følger heraf, at der ikke kan meddeles tilladelse til forundersøgelse med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter, der kan strække sig ud over den 31. december 2050.

Den tidsmæssige afgrænsning i den foreslåede § 3, stk. 2, 2. pkt., sker som konsekvens af den tidsmæssige afgrænsning i lovforslagets § 1, nr. 15 af, hvornår efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark ikke længere må finde sted.

Fremover vil der derfor alene kunne gives tilladelse efter § 3

til forundersøgelser med henblik på efterfølgende efterforskning og indvinding af kulbrinter i overensstemmelse med den tidsmæssige afgrænsning i de foreslåede ændringer til undergrundslovens § 13, stk. 6 i lovforslagets § 1, nr. 15.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Efter undergrundslovens § 7, 1. pkt., meddeles tilladelser efter § 5 til efterforskning og indvinding af et eller flere råstoffer for et tidsrum, der fastsættes under hensyn til arten af det eller de råstoffer, der er omfattet af tilladelsen. Efter § 7, 2. pkt., kan tidsrummet ikke overstige 50 år. § 7 omfatter alle råstoffer omfattet af undergrundsloven. Undergrundslovens Kapitel 4 indeholder særlige bestemmelser om efterforskning og indvinding af kulbrinter, herunder i § 13, stk. 1-5, hvor længden af efterforsknings- og indvindingstilladelser er nærmere reguleret.

Med den foreslåede ændring af § 7, 1. pkt., indsættes en henvisning til den i lovforslagets § 1, nr. 15, foreslåede nye § 13, stk. 6.

Ændringen vil medføre, at tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter uanset den gældende undergrundslovs § 7, ikke kan ske længere end til den 31. december 2050. Den foreslåede ændring sikrer konsistens med lovforslagets § 1, nr. 15, og sikrer, at den generelle angivelse i den gældende § 7 af det tidsrum, tilladelser i henhold til den gældende § 5 til efterforskning og indvinding af råstoffer kan meddeles for, ikke fremover vil være misvisende i forhold til tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter.

Til nr. 4

Efter undergrundslovens § 12, stk. 1, 1. pkt., kan klima-, energi- og forsyningsministeren meddele tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter på en af de i § 12, stk. 1, litra a-d nævnte måder. § 12, stk. 1, implementerer bestemmelserne i koncessionsdirektivets artikel 3, stk. 2-4, og specificerer hvilke procedurer der kan anvendes ved indkaldelse af ansøgninger om og meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter.

Ifølge § 12, stk. 1, litra a, kan tilladelser meddeles efter offentligt udbud af områder (udbudsrunder), efter litra b ved behandling af indgivne ansøgninger vedrørende bestemte områder (minirunder), eller efter litra c ved særskilt bekendtgørelse herom, når procedurerne i litra a og b ikke skønnes at være hensigtsmæssige (Åben Dør). Endelig kan der efter den såkaldte naboblok-procedure meddeles tilladelse til indehaveren af et område vedrørende et tilstødende område (litra d), når geologiske eller produktionsmæssige hensyn taler herfor.

Anvendelse af procedurerne i undergrundslovens § 12, stk. 1, litra a, b og c, kræver desuden, at der optages meddelelse

herom i Den Europæiske Unions Tidende. Offentliggørelsen sker for at sikre, at alle interesserede enheder (selskaber m.v.) har mulighed for at søge, jf. koncessionsdirektivets artikel 3, stk. 1.

Tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter er i Danmark primært blevet meddelt ved såkaldte udbudsrunder i henhold til undergrundslovens § 12, stk. 1, litra a. Der har siden 1981 og senest i 2019 været afholdt 8 sådanne generelle runder. Den 8. udbudsrunde blev formelt aflyst i januar 2021, efter indgåelse af Nordsøaftale 2020. Minirunder, Åben Dør-ordningen og nabobloktilladelser efter henholdsvis undergrundslovens § 12, stk. 1, litra b, c og d har i mindre omfang været anvendt. Åben Dør-bekendtgørelsen er fastsat med hjemmel i § 12, stk. 1, litra c, og giver mulighed for løbende at indgive ansøgninger om tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter.

Det følger af den foreslåede ophævelse af § 12, stk. 1, litra a og c, at tilladelser ikke fremover vil kunne meddeles efter offentlig indkaldelse (litra a) eller ved særskilt bekendtgørelse (litra c). Åben Dør-bekendtgørelsen, der alene er fastsat med hjemmel i § 12, stk. 1, litra c, bortfalder umiddelbart ved ophævelse af sin hjemmelsbestemmelse.

Den foreslåede ophævelse af § 12, stk. 1, litra a og c sker for at gennemføre punkt 3 i Nordsøaftale 2020, hvorefter staten ikke længere skal ”invitere(r) til efterforskning efter fossile brændsler”.

Med den foreslåede ændring af § 12, stk. 1, 1. pkt., henvises der fremover til procedurerne i § 12, stk. 1, litra a-b, i stedet for til procedurerne i § 12, stk. 1, litra a-d.

Den foreslåede ændring sker som konsekvens af den foreslåede ophævelse af § 12, stk. 1, litra a og c. Som konsekvens heraf bliver § 12, stk. 1, litra b og d til § 12, stk. 1, litra a og b.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter undergrundslovens § 12, stk. 1, litra b (minirunder), der bliver litra a, kan klima-, energi- og forsyningsministeren meddele tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter efter modtagelse af en uopfordret ansøgning og efter offentliggørelse af en meddelelse om ansøgningen i Statstidende og i Den Europæiske Unions Tidende. Andre interesserede skal have en frist på mindst 90 dage efter offentliggørelsen til at indsende deres ansøgning, og det skal som minimum fremgå af meddelelserne, at der kan ansøges om eneret til efterforskning og indvinding af kulbrinter, hvilke områder der kan ansøges om eller er ansøgt om, hvornår tilladelserne forventes meddelt, samt hvor oplysninger om vilkår m.v. kan indhentes. Ændringer af vilkår m.v. meddeles alle berørte parter.

Det følger af den foreslåede ændring af § 12, stk. 1, litra b,

1. pkt., der bliver litra a, 1. pkt., at ”Såfremt en ansøgning om meddelelse af tilladelse til et område er indgivet uden forudgående indkaldelse i henhold til litra a” ændres til ”Såfremt der indgives ansøgning om meddelelse af tilladelse til et område”. Som konsekvens af ændringen henvises der ikke fremover til den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a.

Det følger af den foreslåede ændring af § 12, stk. 1, litra b, 3. pkt., der bliver litra a, 1. pkt., at ”de i litra a og b, 1. og 2. pkt., nævnte meddelelser” ændres til ”den i 1. pkt. nævnte meddelelse”. Som konsekvens af ændringen henvises der ikke fremover til meddelelse i Statstidende og Den Europæiske Unions Tidende om indkaldelse af ansøgninger, offentliggjort i henhold til den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a, 2. pkt., i forbindelse med udbudsrunder efter § 12, stk. 1, litra a.

Ændringerne sker som konsekvens af den foreslåede ophævelse af den gældende litra a, jf. lovforslagets § 1, nr. 4. Der er alene tale om en lovteknisk tilpasning.

Den foreslåede ændring medfører ikke materielle ændringer af bestemmelsen. Efter den foreslåede ændring vil der derfor fortsat kunne indgives uopfordrede ansøgninger fra enhver, der ønsker en tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter, og proceduren vil være uændret i forhold til proceduren i den gældende § 12, stk. 1, litra b, der bliver litra a. Meddelelse af tilladelse ved anvendelse af den pågældende procedure forudsætter således fortsat, at klima-, energi- og forsyningsministeren, hvis ministeren finder, at en uopfordret ansøgning bør behandles, offentliggør en meddelelse om ansøgningen i Statstidende og i Den Europæiske Unions Tidende. Andre interesserede skal have en frist på mindst 90 dage efter offentliggørelsen til at indsende deres ansøgning.

Til nr. 6

Undergrundslovens § 12, stk. 1, litra d (naboblok), der bliver litra b, implementerer koncessionsdirektivets artikel 3, stk. 4, og indeholder regler om den såkaldte naboblok-procedure, der giver mulighed for at meddele tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter til et område til indehavere af et tilstødende område, når geologiske eller produktionsmæssige forhold taler herfor. Indehaverne af tilladelser i alle øvrige tilstødende områder skal i sådanne tilfælde have mulighed for at indgive ansøgninger og have tilstrækkelig tid hertil samt have adgang til oplysninger om de vilkår m.v., der gælder for sådanne tilladelser.

Det følger af den foreslåede ændring af § 12, stk. 1, litra d, 1. pkt., der bliver litra b, 1. pkt., at ”procedurerne i litra a-c” ændres til ”proceduren i litra a”. Som konsekvens af ændringen henvises der ikke længere til procedurerne i de gældende § 12, stk. 1, litra a-c, men alene til proceduren i den gældende § 12, stk. 1, litra b, der bliver litra a.

Den foreslåede ændring er en lovteknisk konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 4, hvorefter § 12, stk. 1, litra a og c, ophæves.

Den foreslåede ændring medfører ikke materielle ændringer af bestemmelsen. Efter den foreslåede ændring vil der derfor fortsat kunne meddeles tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter efter naboblokproceduren til et område til indehavere af et tilstødende område, når geologiske eller produktionsmæssige forhold taler herfor.

Til nr. 7

Det fremgår af den gældende bestemmelse i undergrundslovens § 12, stk. 2, 1. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren, før indkaldelse af ansøgninger finder sted i henhold til den gældende § 12, stk. 1, litra a (udbudsrunde) eller b (minirunde), eller bekendtgørelse i henhold til den gældende § 12, stk. 1, litra c (Åben Dør) udstedes, forelægger en redegørelse for et af Folketinget nedsat udvalg for, hvilke områder eller blokke der agtes udbudt, og de generelle vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i undergrundslovens § 12, stk. 2, 2. pkt., at udvalgets medlemmer og andre, der måtte være til stede under udvalgets forhandlinger vedrørende sådanne redegørelser, er forpligtet til at bevare tavshed om, hvad de erfarer i udvalget med hensyn til de vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt efter proceduren i stk. 1, litra a, indtil det tidspunkt, hvor der foretages offentlig indkaldelse af ansøgninger. Bestemmelsen i § 12, stk. 2, 2. pkt. implementerer koncessionsdirektivets artikel 5, stk. 2, 2. pkt., hvorefter de vilkår, som finder anvendelse ved offentlig indkaldelse af ansøgninger efter koncessionsdirektivets artikel 3, stk. 2, litra a, først må gøres tilgængelige fra det tidspunkt, hvor der kan indgives ansøgninger.

Med den foreslåede ændring af § 12, stk. 2, 1. pkt., henvises der ikke længere til procedurerne i de gældende § 12, stk. 1, litra a-c, men alene til proceduren i den gældende § 12, stk. 1, litra b, der bliver litra a. Den foreslåede ændring er en lovteknisk konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 4, hvorefter § 12, stk. 1, litra a og c, ophæves.

Den foreslåede ændring af § 12, stk. 2, 1. pkt., medfører ikke materielle ændringer af bestemmelsen. Det vil derfor fortsat være et krav før indkaldelse af ansøgninger i henhold til den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra b (minirunde), der bliver litra a, at klima-, energi- og forsyningsministeren forelægger en redegørelse for et af Folketinget nedsat udvalg for, hvilke områder eller blokke der agtes udbudt, og de generelle vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt.

Med den foreslåede ophævelse af § 12, stk. 2, 2. pkt., fjernes bestemmelsen om tavshedspligt for udvalgets medlemmer og andre, der måtte være til stede under udvalgets forhandlinger. Tavshedspligten efter den gældende bestemmelse i § 12, stk. 2, 2. pkt. finder alene anvendelse ved offentlig indkaldelse af ansøgninger (udbudsrunde) i henhold til den gældende bestemmelse i § 12, stk. 1, litra a. Som følge af lovforslagets § 1, nr. 4 hvorefter § 12, stk. 1, litra a og c, foreslås ophævet, vil bestemmelsen om tavshedspligt i §

12, stk. 2, 2. pkt. være indholdsløs. Bestemmelsen foreslås derfor som en lovt teknisk konsekvens heraf ophævet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af den gældende undergrundslovs § 12, stk. 3, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan undlade at meddele tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter på grundlag af ansøgninger, der er indkommet i forbindelse med anvendelse af procedurerne i den gældende lovs § 12, stk. 1, litra a og b. Bestemmelsen implementerer koncessionsdirektivets artikel 3, stk. 6, og sikrer, at staten bevarer retten til at afslå at meddele tilladelser, uanset om indkaldelse af ansøgninger er sket gennem en udbudsrunder udelukkende på statens initiativ, jf. den gældende § 12, stk. 1, litra a, eller som en minirunde, hvor staten efter modtagelse af en uopfordret ansøgning har indkaldt øvrige ansøgninger til det pågældende område, såkaldte minirunder, jf. den gældende § 12, stk. 1, litra b. Statens anvendelse af muligheden for at afvise indkomne ansøgninger er betinget af, at der ikke derved sker forskelsbehandling af relevante selskaber.

Det fremgår af den foreslåede ændring af § 12, stk. 3, at ”de i stk. 1, litra a og b omhandlede procedurer” ændres til: ”den i stk. 1, litra a omhandlede procedure”. Som konsekvens af ændringen henvises der ikke længere til procedurerne i den gældende § 12, stk. 1, litra a-b, men alene til proceduren i den gældende § 12, stk. 1, litra b, der bliver litra a. Den foreslåede ændring er en lovt teknisk konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 4, hvorefter § 12, stk. 1, litra a og c, ophæves.

Den foreslåede ændring af § 12, stk. 3, medfører ikke materielle ændringer af bestemmelsen. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan derfor fortsat undlade at meddele tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter på grundlag af ansøgninger, der er indkommet i forbindelse med anvendelse af proceduren i den gældende lovs § 12, stk. 1, litra b (minirunde), der bliver litra a.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Efter den gældende undergrundslovs § 12, stk. 4, må vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt efter proceduren i den gældende § 12, stk. 1, litra a, ikke offentliggøres før det tidspunkt, hvor der foretages offentlig indkaldelse af ansøgninger. Bestemmelsen implementerer koncessionsdirektivets artikel 5, stk. 2, 2. pkt., og sikrer, at enkelte potentielle ansøgere ikke kommer i besiddelse af oplysninger før der sker offentlig indkaldelse, og dermed opnår en fordel i forhold til andre.

Det foreslås at ophæve § 12, stk. 4. Ændringen er en lovt tek-

nisk konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 4, hvorefter § 12, stk. 1, litra a og c, ophæves.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Efter den gældende undergrundslovs § 13, stk. 1, meddeles tilladelser til efterforskning af kulbrinter for et tidsrum af indtil 6 år. Såfremt særlige omstændigheder foreligger, kan en tilladelse til efterforskning af kulbrinter forlænges med indtil 4 år ad gangen, dog kun undtagelsesvis i mere end 10 år.

Det følger af den foreslåede ændring af § 13, stk. 1, 1. pkt., at der indsættes en henvisning til den i lovforslagets § 1, nr. 15, foreslåede nye § 13, stk. 6.

Ændringen vil medføre, at tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter uanset den gældende undergrundslovs § 13, stk. 1, ikke kan have en varighed, der strækker sig ud over den 31. december 2050. Den foreslåede ændring sikrer konsistens med lovforslagets § 1, nr. 15, og sikrer, at angivelsen i den gældende § 13, stk. 1, af det tidsrum, tilladelser i henhold til den gældende § 13, stk. 1, til efterforskning af kulbrinter kan meddeles for, ikke er misvisende.

Til nr. 11

Bestemmelserne i den gældende undergrundslovs § 13, stk. 1-5, regulerer det tidsrum, enerettstilladelser efter undergrundslovens § 5 til efterforskning og indvinding af kulbrinter, kan meddeles og forlænges for.

Tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter meddeles som kombinerede efterforsknings- og indvindingstilladelser. Indledningsvis meddeles tilladelser som efterforskningstilladelser efter undergrundslovens § 13, stk. 1, hvor det dog følger af undergrundslovens § 13, stk. 2, 1. pkt., at rettighedshavere til efterforskningstilladelser har ret til forlængelse med henblik på indvinding, når de for efterforskningstilladelsen i henhold til § 13, stk. 1, fastsatte vilkår for forlængelse med henblik på indvinding er opfyldt. Det fremgår videre af § 13, stk. 2, 2. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren i særlige tilfælde kan forlænge tilladelsen, selv om vilkårene herfor ikke er opfyldt.

Det fremgår af § 13, stk. 2, 3. pkt., at tilladelsen kun kan forlænges for de dele af området, der omfatter kommercielt indvindelige forekomster, som agtes indvundet, og højst for et tidsrum af 30 år. Bestemmelsen i stk. 2 sikrer, at tilladelser vedrørende kulbrinter kun meddeles som kombinerede efterforsknings- og indvindingstilladelser. Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 13, at dette er begrundet i ”(...) at virksomheder næppe kan forventes at investere de betydelige beløb, der er nødvendige for at gennemføre dybe efterforskningsboringer og andre lignende stærkt udgiftskrævende foranstaltninger, medmindre de på forhånd er sikret ret til indvinding af eventuelle fund og kender de

økonomiske vilkår, der vil gælde for en sådan indvinding.”, jf. Folketingstidende 1980-81, tillæg A, spalte 7486.

Den præcise længde af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter samt de vilkår, der skal være opfyldt, før rettighedshaveren har ret til forlængelse af tilladelsen med henblik på indvinding, jf. § 13, stk. 2, fastsættes i de enkelte tilladelser. Tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter er i praksis i vid udstrækning baseret på standardtilladelser, såkaldte modeltilladelser, der bl.a. er blevet anvendt i forbindelse med offentlig indkaldelse af ansøgninger i henhold til den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a, de såkaldte ”udbudsrunder for tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i et område i Nordsøen”. Modeltilladelsen er en del af udbudsmaterialet, og indeholder grundlaget og vilkårene for de udbudte kulbrintetilladelser. Det fremgår af § 5, stk. 2, i modeltilladelsen for 7. udbudsrunde, der blev afsluttet i 2016, at rettighedshavere har ret til forlængelse med henblik på indvinding i præcis 30 år.

Det følger af den foreslåede ændring af § 13 stk. 2, 3. pkt., at ”og højst for et tidsrum af 30 år” ændres til ”og ikke længere end til den i stk. 6 fastsatte dato”. Som konsekvens af den foreslåede ændring indsættes en henvisning til den i lovforslagets § 1, nr. 15, foreslåede nye § 13, stk. 6. Samtidig fjernes angivelsen af 30 år som det tidsrum, en tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter som udgangspunkt højst kan forlænges med henblik på indvinding.

Ændringen vil medføre, at forlængelse med henblik på indvinding ikke kan ske længere end til den 31. december 2050. Da den 31. december 2050 er mindre end 30 år fra tidspunktet for fremsættelsen af dette lovforslag, vil en uændret angivelse af 30 år i § 13, stk. 2, 3. pkt., være misvisende. Den foreslåede ændring sikrer konsistens med lovforslagets § 1, nr. 15.

Såfremt en eksisterende rettighedshaver til en tilladelse i efterforskningsfasen opfylder betingelserne for forlængelse med henblik på indvinding, og dermed opnår ret til forlængelse i 30 år, vil den foreslåede slutdato den 31. december 2050 udgøre et indgreb i en rettighed, der hviler på en tidsbestemt tilladelse, og hvis etablering forudsætter undersøgelser, der normalt er omkostningstunge at gennemføre. Det kan ikke udelukkes, at et indgreb i en sådan rettighed, der sker som følge af ønsket om at fastsætte en absolut slutdato for efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark, vil kunne udgøre et ekspropriativt indgreb efter grundlovens § 73. Den eventuelle værdiforringelse, som den foreslåede slutdato vil kunne medføre, kan ikke anslås på nuværende tidspunkt. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til, at mulighederne for kommerciel indvinding af råstoffer afhænger af en række faktiske forhold, jf. ovenfor under afsnit 2.2.2.

Den foreslåede ændring af de tidsmæssige rammer for tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i undergrundslovens § 13 gennemfører den foreslåede slutdato den 31. december 2050. Den foreslåede ændring sikrer desuden

overensstemmelse mellem rammerne for indvinding af kulbrinter i Danmark og Danmarks mål om klimaneutralitet i 2050, da det ikke fremover vil være muligt at få meddelt eller forlænget en tilladelse ud over den 31. december 2050.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 og afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Efter den gældende undergrundslovs § 13, stk. 3, kan klima-, energi- og forsyningsministeren, når ressourcemæssige, økonomiske eller samfundsmæssige hensyn gør det påkrævet, pålægge en rettighedshaver efter undergrundsloven at indsende en fyldestgørende plan for indvindingsforanstaltninger m.m. efter § 10 for en forekomst, der må anses for kommercielt indvindelig. Efter godkendelse af planen kan klima-, energi- og forsyningsministeren pålægge rettighedshaveren at iværksætte indvinding. Samtidig forlænges tilladelsen med henblik på indvinding for den del af området, der omfatter forekomsten, dog højst i 30 år.

Bestemmelsen giver klima-, energi- og forsyningsministeren adgang til i efterforskningsperioden at pålægge en rettighedshaver at udnytte en forekomst, der på grundlag af udførte undersøgelser må anses for kommercielt indvindelig.

Det følger af den foreslåede ændring af § 13 stk. 3, 3. pkt., at ”dog højst i 30 år” ændres til ”dog ikke længere end til den i stk. 6 fastsatte dato”. Som konsekvens af den foreslåede ændring indsættes en henvisning til den i lovforslagets § 1, nr. 15, foreslåede nye § 13, stk. 6. Samtidig fjernes angivelsen af 30 år som det tidsrum, en tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter som udgangspunkt højst kan forlænges med henblik på indvinding.

Ændringen vil medføre, at forlængelse med henblik på indvinding ikke kan ske længere end til den 31. december 2050. Da den 31. december 2050 er mindre end 30 år fra tidspunktet for fremsættelsen af dette lovforslag, vil en uændret angivelse af 30 år i § 13, stk. 3, 3. pkt., være misvisende. Den foreslåede ændring sikrer konsistens med lovforslagets § 1, nr. 15.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Efter den gældende undergrundslovs § 13, stk. 4, kan det tidsrum, der er fastsat i medfør af § 13, stk. 2 og 3 eller i den pågældende tilladelse, forlænges, når særlige omstændigheder taler herfor. Bestemmelsen muliggør forlængelse af tilladelsens gyldighedsperiode i ganske særlige tilfælde. Der tænkes navnlig på tilfælde, hvor der i medfør af § 14 og § 15, stk. 2, ud fra samfundsmæssige hensyn foretages udskydelse af indvindingen i et sådant omfang, at forekomsten ikke kan indvindes som påregnet inden for den oprindeligt fastsatte frist.

Det foreslås med ændringen af § 13, stk. 4, 1. pkt., at der indsættes en henvisning til den i lovforslagets § 1, nr. 15, foreslåede nye § 13, stk. 6.

Ændringen vil medføre, at det tidsrum der er fastsat i medfør af den gældende undergrundslovs § 13, stk. 2 eller 3, eller i tilladelser til efterforskning af kulbrinter, ikke kan forlænges ud over den 31. december 2050. Den foreslåede ændring sikrer konsistens med lovforslagets § 1, nr. 15.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Efter den gældende undergrundslovs § 13, stk. 5, kan klima-, energi- og forsyningsministeren, såfremt særlige forhold gør det påkrævet, meddele tilladelser for tidsrum, der er længere end de i § 13, stk. 1-3 nævnte.

Bestemmelsen giver mulighed for, når særlige forhold gør det påkrævet, at meddele nye tilladelser, der fra udstedelsen har en længere varighed end det er muligt efter lovens § 13, stk. 1-3, dog højst 50 år, som er lovens maksimale tidsrum for tilladelser til de af loven omfattede råstoffer, jf. undergrundslovens § 7. Meddelelse af en tilladelse med en længere varighed vil f.eks. kunne komme på tale, dersom en ny tilladelse erstatter en eksisterende tilladelse med en allerede igangværende indvinding, der forventes at fortsætte i en længere periode, f.eks. på grund af teknologiske fremskridt.

Det foreslås med ændringen af § 13, stk. 5, at der indsættes en henvisning til den i lovforslagets § 1, nr. 15, foreslåede nye § 13, stk. 6.

Ændringen vil medføre, at tilladelser ikke fremover vil kunne meddeles med en varighed, der strækker sig ud over den 31. december 2050. Den foreslåede ændring sikrer konsistens med lovforslagets § 1, nr. 15.

Til nr. 15

Efter den gældende undergrundslovs § 13, stk. 1, meddeles tilladelser til efterforskning af kulbrinter for et tidsrum af indtil 6 år. Såfremt særlige omstændigheder foreligger, kan en tilladelse til efterforskning af kulbrinter forlænges med indtil 4 år ad gangen, dog kun undtagelsesvis i mere end 10 år.

Tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter meddeles som kombinerede efterforsknings- og indvindingstilladelser. Det fremgår således af undergrundslovens § 13, stk. 2, at rettighedshavere til efterforskningstilladelser har ret til forlængelse i indtil 30 år med henblik på indvinding, når de for efterforskningstilladelsen i henhold til § 13, stk. 1, fastsatte vilkår for forlængelse med henblik på indvinding er opfyldt. De tidsrum, for hvilke der kan meddeles tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter efter den gældende lovs § 13, er fastsat for at sikre, at

der er tilstrækkelig tid til at udføre hhv. efterforsknings- og indvindingsaktiviteter, dog således at tilladelsens varighed ikke må overstige, hvad der er nødvendigt, for at afslutte den virksomhed tilladelsen vedrører. Det fremgår således af koncessionsdirektivets artikel 4, litra b, at: ”tilladelsens varighed må ikke overstige det tidsrum, der er nødvendigt for at afslutte den virksomhed, tilladelsen vedrører. Myndighederne kan dog forlænge tilladelsens varighed, når denne er utilstrækkelig til, at den pågældende virksomhed kan afsluttes, og virksomheden er gennemført i overensstemmelse med tilladelsen”. Efterforskning og indvinding af kulbrinter kræver desuden investering af betydelige beløb, og er forbundet med meget stor usikkerhed ift. bl.a. chancerne for at gøre fund og størrelsen heraf.

Efter undergrundslovens § 13, stk. 4, kan tidsrummet for indvinding, fastsat i medfør af den gældende lovs § 13, stk. 2 og stk. 3, eller i den pågældende tilladelse, forlænges, når særlige omstændigheder taler herfor. Hvis det samlede tidsrum for tilladelsen dermed vil overstige 50 år, finder proceduren i lovens § 6 tilsvarende anvendelse, hvorfor forlængelse ikke kan meddeles før tilladelsen (forlængelsen) har været forelagt et af Folketinget nedsat udvalg, jf. undergrundslovens § 6, stk. 1. Særlige omstændigheder vil navnlig foreligge, hvis indvindingen er blevet udskudt for at sikre varetagelse af samfundsmæssige hensyn, jf. undergrundslovens § 14 (bl.a. hensigtsmæssigt bidrag til Danmarks energiforsyning) og § 15, stk. 2 (hensynet til en forsvarlig og hensigtsmæssig indvinding og samfundsmæssige hensyn). Muligheden for forlængelse ud over 50 år blev indført i undergrundsloven med lov nr. 1230 af 27. december 2003 om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund (Implementering af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A. P. Møller – Mærsk A/S om efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund). Bestemmelsen giver mulighed for at forlænge en tilladelse ud over de tidsrum, der er fastsat i medfør af stk. 2 og stk. 3, i situationer, hvor indvinding allerede foregår og forventes at kunne opretholdes længere end oprindeligt forudsat. Ovenstående er nærmere beskrevet i de almindelige bemærkninger til lovændringen og de specielle bemærkninger til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1654-1655.

Bestemmelsen i § 13, stk. 4, blev indført samtidig med bestemmelsen i § 13, stk. 5, hvorefter tilladelser kan meddeles for længere tidsrum end de i stk. 1-3 nævnte. Meddelelse af en tilladelse med længere varighed vil f.eks. kunne komme på tale, dersom en ny tilladelse erstatter en eksisterende tilladelse med en allerede igangværende indvinding, der forventes at fortsætte i en længere periode, f.eks. på grund af teknologiske fremskridt.

Det følger af den foreslåede § 13, stk. 6, der er ny, at tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter, ikke vil kunne meddeles eller forlænges længere end til den 31. december 2050.

Med den foreslåede bestemmelse indføres et fuldstændigt

stop for efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark efter den 31. december 2050, uanset hvornår en tilladelse er meddelt. Dette vil have som konsekvens, at det tidsrum, tilladelser kan meddeles eller forlænges for i henhold til undergrundsloven, vil blive gradvist afkortet frem mod slutdatoen den 31. december 2050.

Forkortelse af den periode, hvor en rettighedshaver har mulighed for at efterforske og efterfølgende indvinde et eventuelt fund af kulbrinter, vil, alt efter periodens længde, potentielt reducere den mængde ressourcer, der vil kunne indvindes. Det potentielle afkast af investeringer på området reduceres dermed, hvorfor efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark vil blive mindre attraktivt. I takt med, at den mulige tilladelsesperiode bliver kortere frem mod den 31. december 2050 som følge af den foreslåede § 13, stk. 6, må det forventes, at villigheden til at tage den risiko, der er forbundet med efterforskningsindsatsen, og dermed investeringsvilligheden, reduceres betydeligt.

Den gældende undergrundslov giver ikke hjemmel til at indgå aftale med rettighedshavere om opgivelse af tilladelser.

Rettighedshavere til tilladelser efter undergrundsloven kan til enhver tid af egen drift opgive eller tilbagelevere en tilladelse. Efter den gældende undergrundslovs § 30, har klima-, energi- og forsyningsministeren desuden mulighed for helt eller delvis at tilbagekalde en tilladelse efter undergrundsloven såfremt 1) de i undergrundsloven eller de i medfør af loven fastsatte bestemmelser, vilkår eller påbud ikke overholdes, 2) der i en ansøgning om tilladelse er givet urigtige eller vildledende oplysninger, eller 3) rettighedshaveren taget under rekonstruktionsbehandling eller erklæres konkurs.

Efter undergrundslovens § 32 skal det i en tilladelse fastsættes, i hvilket omfang rettighedshaverens forpligtelser består efter udløb, opgivelse, bortfald eller tilbagekaldelse af en tilladelse. Det kan endvidere bestemmes, at klima-, energi- og forsyningsministeren, hvis en arbejdsforpligtelse eller andre forpligtelser ikke er opfyldt, kan kræve, at rettighedshaveren helt eller delvis skal betale, hvad opfyldelse af forpligtelserne ville have kostet. Eventuelle forpligtelser, som rettighedshaver har påtaget sig, eller som er opstået som led i virksomhed omfattet af tilladelsen, ophører ikke ved opgivelse eller tilbagelevering. Dette kan eksempelvis være forpligtelser i forhold til afvikling af anlæg, oprydning/genopretning ift. miljøet, eller erstatning i henhold til undergrundslovens § 35. Rettighedshaver er desuden, uanset hvordan tilladelsen ophører, som et normalt led i processen ved afviklingen af en tilladelse, forpligtet til at fremsende en afsluttende rapport vedrørende kulbrintepotentialet i det pågældende område til Energistyrelsen.

Det følger af den foreslåede § 13, stk. 7, at klima-, energi- og forsyningsministeren fremover vil kunne indgå en aftale om opgivelse af en tilladelse med rettighedshavere, der ved opfyldelse af de i henhold til den gældende bestemmelse i § 13, stk. 1, fastsatte vilkår har ret til forlængelse af tilladelsen med henblik på indvinding ud over den 31. december 2050.

Indgåelse af aftale om opgivelse af tilladelsen kan alene ske i efterforskningsperioden, inden betingelserne for forlængelse med henblik på indvinding er opfyldt.

Hjemlen til at indgå aftale forventes udmøntet således, at statens eventuelle krav på betaling for uopfyldte arbejdsforpligtelser og ikke gennemførte efterforskningsarbejder, jf. den gældende undergrundslovs § 12 a, stk. 1, litra b, opgives, uanset bestemmelse herom i tilladelsen, jf. undergrundslovens § 32. Med opgivelse af tilladelsen opgiver rettighedshaveren enhver ret til efterforskning og indvinding af kulbrinter i det område, tilladelsen dækker. Øvrige forhold, rettigheder og forpligtelser, der er omfattet eller følger af tilladelsen, f.eks. eventuelle oprydnings- og afrapporteringsforpligtelser, der normalt består efter opgivelse af en tilladelse, forventes ikke at blive berørt ved udmøntningen af den foreslåede § 13, stk. 7.

Den foreslåede § 13, stk. 7, forventes i praksis at ville omfatte en enkelt tilladelse fra 7. udbudsrunde, der er i efterforskningsfasen, jf. § 13, stk. 1. Tilladelsen er baseret på modeltilladelsen for 7. udbudsrunde, herunder bestemmelsen i modeltilladelsens § 5, stk. 2, om ret til forlængelse i 30 år, der regnes fra det tidspunkt, hvor forlængelsen med henblik på indvinding meddeles.

Det følger således af den gældende undergrundslovs § 13, stk. 2, sammenholdt med § 5, stk. 2, i tilladelsen, at rettighedshaveren har ret til forlængelse med henblik på indvinding i 30 år, hvis de i tilladelsen fastsatte vilkår bliver opfyldt. Der er ikke hidtil fundet kommercielt indvindelige kulbrinter i det område, som tilladelsen dækker, og rettighedshaver mangler fortsat at udføre en efterforskningsboring, for at have opfyldt tilladelsens arbejdsprogram. Vilkårene for at få forlængelse er dermed ikke opfyldt, og rettighedshaveren har således endnu ikke opnået ret til forlængelse. Rettighedshaver har imidlertid et retskrav på forlængelse af tilladelsen med henblik på indvinding, hvis vilkårene herfor opfyldes.

Det fremgår af tilladelsens § 4, stk. 1, at rettighedshaver skal udføre de efterforskningsarbejder, der fremgår af arbejdsprogrammet for tilladelsen, og af tilladelsens § 36, stk. 1, at rettighedshavers forpligtelser i henhold til tilladelsen består, hvis tilladelsen udløber, opgives, bortfalder eller tilbagekaldes. Hvis arbejdsprogrammet ikke er opfyldt ved tilladelsens ophør, skal rettighedshaver, medmindre Energistyrelsen meddeler dispensation herfra, betale til statskassen et beløb svarende til, hvad opfyldelsen af forpligtelserne ville have kostet at udføre, jf. tilladelsens § 4, stk. 2. Der er ikke efter Energistyrelsens praksis mulighed for at meddele dispensation fra ikke opfyldte arbejdsforpligtelser i den pågældende tilladelse. Det fremgår endelig af tilladelsens § 4, stk. 3, at betaling ikke forudsætter, at Energistyrelsen lader de resterende arbejder udføre.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 og 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

Det foreslås, at det gældende bilag 1 til undergrundsloven erstattes af et nyt bilag 1, der angiver de områder, hvor det frem mod den 31. december 2050 fortsat vil være muligt at få tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter. Med den foreslåede ændring vil efterforskning og indvinding af kulbrinter alene være tilladt i det såkaldte olie- og gasområde i Nordsøen vest for 6 grader 15 minutter østlig længde.

Punkt 1 er defineret som skæringen mellem længdegraden 6 grader 15 minutter 00 sekunder Ø og grænsen mellem Tyskland og Danmark, jf. definitionen heraf i bekendtgørelse nr. 1662 af 17. november 2020 om Danmarks eksklusive økonomiske zone.

Punkt 10 er defineret som skæringen mellem længdegraden 6 grader 15 minutter 00 sekunder Ø og grænsen mellem Norge og Danmark, jf. definitionen heraf i bekendtgørelse nr. 1662 af 17. november 2020 om Danmarks eksklusive økonomiske zone.

Punkterne 2-9 indgår i afgrænsningen af den eksklusive økonomiske zone, jf. bekendtgørelse nr. 1662 af 17. november 2020 om Danmarks eksklusive økonomiske zone.

Afgrænsningen er gengivet på en kortskitse i bilag 1. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem den koordinatmæssige afgrænsning og kortskitsen, finder den koordinatmæssige afgrænsning anvendelse.

Den foreslåede afgrænsning betyder, at det ikke længere

vil være muligt at meddele tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter i henhold til undergrundslovens § 3, og tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i henhold til undergrundslovens § 5, i Nordsøen mellem den jyske vestkyst og olie- og gasområdet for kulbrinter (6 grader 15 minutter østlig længde). Dermed indskrænkes det samlede, geografiske potentielle kulbrinteområde, og området kan udlægges til anden anvendelse, eksempelvis udbygning af havvind.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4 og 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås i § 2, at loven træder i kraft den 1. januar 2022. Loven er erhvervsrettet, og ikrafttrædelse den 1. januar 2022 vil sikre overensstemmelse med de fælles ikrafttrædelsesdatoer for erhvervsrettet lovgivning.

Sager, som verserer på tidspunktet for lovens ikrafttræden, følger det almindelige udgangspunkt, hvorefter der træffes afgørelse efter de regler, der er gældende på afgørelsetidspunktet. Dette indebærer, at loven finder anvendelse ved behandling af ansøgninger og klagesager, der er modtaget før lovens ikrafttræden, men som endnu ikke er færdigbehandlet.

Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne, idet hovedloven ikke gælder for Grønland og Færøerne, jf. undergrundslovens § 43.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om anvendelse af Danmarks undergrund, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1533 af 16. december 2019, som ændret
ved § 8 i lov nr. 883 af 12. maj 2021, foretages følgende
ændringer:

1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Euro-
pa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF af 30. maj
1994 om betingelser for tildeling og udnyttelse af tillad-
elser til prospektering, efterforskning og produktion af
kulbrinter, EF-Tidende 1994, nr. L 164, side 3, som
ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr.
2018/1999/EU af 11. december 2018 om forvaltning af
energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-
Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og
(EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv
94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU,
2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF
og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets
og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013, EU-Tidende 2018,
nr. L 328, side 1, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21.
maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og plan-
ter, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest
ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpas-
ning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Repu-
blikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158,
side 193, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv
2008/99/EF af 19. november 2008 om strafferetlig beskyttel-
se af miljøet, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele
af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/2001/EU
af 11. december 2018 om fremme af anvendelse af energi
fra vedvarende energikilder, EU-Tidende 2018, nr. L 328,
side 82, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv
2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kul-
dioxid og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF, Euro-
pa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF, 2001/80/EF,
2004/35/EF, 2006/12/EF, 2008/1/EF og forordning (EF) nr.
1013/2006, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 114, som ænd-
ret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning
nr. 2018/1999/EU af 11. december 2018 om forvaltning
af energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-
Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og
(EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv
94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU,
2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF
og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets
og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013, EU-Tidende 2018,
nr. L 328, side 1, dele af Europa-Parlamentets og Rådets di-
rektiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af
vilde fugle, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret
ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpas-

1. I *fodnoten* til lovens titel ændres »L 20, side 7, som
ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om
tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af
Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L
158, side 193« til: »L 20, side 7, som ændret senest ved Euro-
pa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2019/1010/EU
af 5. juni 2019 om tilpasning af rapporteringsforpligtel-
ser inden for miljølovgivning og om ændring af Europa-
Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 166/2006 og
(EU) nr. 995/2010, Europa-Parlamentets og Rådets direk-
tiv 2002/49/EF, 2004/35/EF, 2007/2/EF, 2009/147/EF og
2010/63/EU, Rådets forordning (EF) nr. 338/97 og (EF)
nr. 2173/2005, og Rådets direktiv 86/278/EØF, EU-Tidende
2019, nr. L 170, side 115«.

ning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2012, nr. L 26, side 1, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2014, nr. L 124, side 1, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/30/EU af 12. juni 2013 om sikkerheden i forbindelse med offshore olie- og gasaktiviteter og om ændring af direktiv 2004/35/EF, EU-Tidende 2013, nr. L 178, side 66, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2018/1999/EU af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013, EU-Tidende 2018, nr. L 328, side 1.

§ 3. ---

Stk. 2. Der kan kun gives tilladelse efter stk. 1 til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter inden for det på bilag 1 angivne område.

§ 7. Tilladelse efter § 5 meddeles for et tidsrum, der fastsættes under hensyn til arten af det eller de råstoffer, der er omfattet af tilladelsen. Tidsrummet kan ikke overstige 50 år.

§ 12. Tilladelser efter § 5 til efterforskning og indvinding af kulbrinter meddeles efter klima-, energi- og forsyningsministerens bestemmelse på en af de i litra a-d nævnte måder:

a) Efter offentlig indkaldelse af ansøgninger. Meddelelse om indkaldelse af ansøgninger offentliggøres i Statstidende og i Den Europæiske Unions Tidende mindst 90 dage før ansøgningsfristens udløb.

b) Såfremt en ansøgning om meddelelse af tilladelse til et område er indgivet uden forudgående indkaldelse i henhold til litra a, og klima-, energi- og forsyningsministeren finder, at ansøgningen bør behandles, offentliggør ministeren en meddelelse om ansøgningen i Statstidende og i Den Europæiske Unions Tidende. Andre interesserede skal have en frist på mindst 90 dage efter offentliggørelsen til at indsende deres ansøgning. Det skal af de i litra a og b, 1. og 2. pkt., nævnte meddelelser som minimum fremgå, at der kan ansøges om eneret til efterforskning og indvinding af kulbrinter, hvilke områder der kan ansøges om eller er ansøgt om, hvornår tilladelserne forventes meddelt, samt hvor oplysninger om vilkår m.v. kan indhentes. Ændringer af vilkår m.v. meddeles alle berørte parter.

c) Når anvendelsen af de i litra a eller b omhandlede procedurer ikke skønnes at være hensigtsmæssig, kan klima-, energi- og forsyningsministeren meddele tilladelser inden

2. I § 3, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Tilladelsen kan uanset stk. 1 ikke meddeles for et tidsrum, der strækker sig ud over den i § 13, *stk. 6*, fastsatte dato.«

3. I § 7, *1. pkt.*, indsættes efter »omfattet af tilladelsen«: », jf. dog § 13, *stk. 6*«.

4. I § 12, *stk. 1*, ændres »litra a-d« til: »litra a-b«, og *litra a* og *c* ophæves. Litra b og d bliver herefter litra a og b.

5. I § 12, *stk. 1*, *litra b*, *1. pkt.*, der bliver litra a, *1. pkt.*, ændres »Såfremt en ansøgning om meddelelse af tilladelse til et område er indgivet uden forudgående indkaldelse i henhold til litra a« til: »Såfremt der indgives ansøgning om meddelelse af tilladelse til et område«, og i *3. pkt.* ændres »de i litra a og b, *1. og 2. pkt.*, nævnte meddelelser« til: »den i *1. pkt.* nævnte meddelelse«.

for nærmere angivne områder og eventuelt inden for nærmere angivne tidsrum uden at indlede de i litra a og b nævnte procedurer. Iværksættelse af en sådan procedure sker ved særskilt bekendtgørelse. Bekendtgørelsen kan først træde i kraft, når en meddelelse om iværksættelse af proceduren er offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende, hvori det som minimum oplyses, hvilke områder, der kan indgives ansøgning om, og hvor der kan indhentes nærmere oplysninger om vilkårene. Ændringer i bekendtgørelsen meddeles på samme måde.

d) Når geologiske eller produktionsmæssige hensyn taler herfor, kan klima-, energi- og forsyningsministeren meddele tilladelser til et område til indehavere af tilladelser til et tilstødende område uden at anvende procedurerne i litra a-c. Indehaverne af tilladelser i alle øvrige tilstødende områder skal i sådanne tilfælde have mulighed for at indgive ansøgninger og have tilstrækkelig tid hertil samt have adgang til oplysninger om de vilkår m.v., der gælder for sådanne tilladelser.

Stk. 2. Før indkaldelse af ansøgninger finder sted i henhold til stk. 1, litra a eller b, eller bekendtgørelse i henhold til litra c udstedes, forelægger klima-, energi- og forsyningsministeren for et af Folketinget nedsat udvalg en redegørelse for, hvilke områder eller blokke, der agtes udbudt og de generelle vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt. Udvalgets medlemmer og andre, der måtte være til stede under udvalgets forhandlinger vedrørende sådanne redegørelser, er forpligtet til at bevare tavshed om, hvad de erfarer i udvalget med hensyn til de vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt efter proceduren i stk. 1, litra a, indtil det tidspunkt, hvor der foretages offentlig indkaldelse af ansøgninger.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan undlade at meddele tilladelse på grundlag af de ansøgninger, der er indkommet i forbindelse med anvendelse af de i stk. 1, litra a og b omhandlede procedurer.

Stk. 4. De vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt efter proceduren i stk. 1, litra a, må ikke offentliggøres før det tidspunkt, hvor der foretages offentlig indkaldelse af ansøgninger.

§ 13. For kulbrinter meddeles tilladelser efter § 5 til efterforskning og indvinding for et tidsrum af indtil 6 år, der, såfremt særlige omstændigheder foreligger, kan forlænges med henblik på efterforskning med indtil 4 år ad gangen. Den samlede efterforskningsperiode kan dog kun undertagesvis overstige 10 år.

Stk. 2. Når de i en tilladelse efter stk. 1 fastsatte vilkår herfor er opfyldt, har rettighedshaveren ret til forlængelse af tilladelsen med henblik på indvinding. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i særlige tilfælde forlænge tilladelsen, selv om vilkårene herfor ikke er opfyldt. Tilladelsen kan dog kun forlænges for de dele af området, der omfatter kommercielt indvindelige forekomster, som agtes indvundet, og højst for et tidsrum af 30 år. Hvis der er stor usikkerhed om den arealmæssige udstrækning af produktionsmuligheder fra en eller flere af de forekomster, som findes i et område, som er omfattet af tilladelsen, der bliver forlænget med henblik

6. I § 12, stk. 1, litra d, 1. pkt., der bliver litra b, 1. pkt., ændres »procedurerne i litra a-c« til: »proceduren i litra a«.

7. I § 12, stk. 2, 1. pkt., udgår » eller b, eller bekendtgørelse i henhold til litra c udstedes«, og § 12, stk. 2, 2. pkt. ophæves.

8. I § 12, stk. 3, ændres »de i stk. 1, litra a og b omhandlede procedurer« til: »den i stk. 1, litra a omhandlede procedure«.

9. § 12, stk. 4, ophæves.

10. I § 13, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »ad gangen«: », jf. dog stk. 6«.

11. I § 13, stk. 2, 3. pkt., ændres »og højst for et tidsrum af 30 år« til: »og ikke længere end til den i stk. 6 fastsatte dato«.

på indvinding, kan klima-, energi- og forsyningsministeren ved forlængelsen beslutte, at afgrænsningen af forekomsten er midlertidig. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan som vilkår for forlængelsen bestemme, at der inden en nærmere fastsat frist skal indsendes ansøgning om godkendelse i henhold til § 10.

Stk. 3. Når ressourcemæssige, økonomiske eller samfundsmæssige hensyn gør det påkrævet, kan klima-, energi og forsyningsministeren pålægge en rettighedshaver efter denne lov inden en nærmere fastsat frist at indsende en fyldestgørende plan for indvindingsforanstaltninger m.m. efter § 10 for en forekomst, der må anses for kommercielt indvindelig. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter godkendelse af planen pålægge rettighedshaveren at iværksætte indvinding. Samtidig forlænges tilladelsen med henblik på indvinding for den del af området, der omfatter forekomsten, dog højst i 30 år.

Stk. 4. Det tidsrum for indvinding, der er fastsat i medfør af stk. 2 og 3 eller i den pågældende tilladelse, kan forlænges, når særlige omstændigheder taler herfor. Såfremt det samlede tidsrum for tilladelsen dermed vil overstige 50 år, finder reglerne i § 6 tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan, såfremt særlige forhold gør det påkrævet, meddele tilladelser for tidsrum, der er længere end de i stk. 1-3 nævnte.

12. I § 13, stk. 3, 3. pkt., ændres »dog højst i 30 år« til: »dog ikke længere end til den i stk. 6 fastsatte dato«.

13. I § 13, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »herfor«: », jf. dog stk. 6«.

14. I § 13, stk. 5, indsættes efter »nævnte«: », jf. dog stk. 6«.

15. I § 13 indsættes som *stk. 6* og *7*:

»*Stk. 6.* Tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter kan ikke meddeles eller forlænges længere end til den 31. december 2050.

Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan indgå aftale om opgivelse af tilladelsen med rettighedshavere, der ved opfyldelse af de i henhold til stk. 1 fastsatte vilkår har ret til forlængelse af tilladelsen med henblik på indvinding ud over datoen fastsat i stk. 6.«

16. *Bilag 1* affattes som bilag 1 til denne lov.